

4

EDUCACIÓ

RESUM

El total d'alumnes matriculats per nivells educatius l'any 2007 és de 155.141, la qual cosa representa un increment del 2,5% respecte de l'any anterior i un increment de 3.736 alumnes. Quant a les taxes brutes d'escolaritat, val a dir que a tots els nivells educatius no obligatoris es troben per sota de les taxes estatals. En l'educació infantil, la taxa bruta d'escolaritat a les Illes Balears és d'un 11,2 % i 90,4% en el primer i segon cicle respectivament, mentre que a l'Estat Espanyol és d'un 19,9% i 98,3%. En el primer cicle la diferència arriba als 8,7 punts. En l'ensenyament secundari no obligatori la taxa bruta d'escolaritat es d'un 56,1% (12,7 punts menys que la taxa estatal).

La major part de les noves matriculacions es concentren en l'educació infantil i en l'educació primària: 2.348 alumnes més en infantil i 1.814 en primària. Els canvis en els altres nivells no són gaire significatius. A més, aquest increment es concentra bàsicament a Mallorca. Mentrestant, les modificacions a Eivissa i Menorca en aquests nivells no són gaire representatives i estan entre els 100 i els 200 alumnes. En els altres nivells i a la resta d'illes la tendència és cap a l'estabilitat, i les oscil·lacions tampoc no són gaire significatives.

La relació entre la gestió pública i privada és pràcticament la mateixa que al curs anterior: un 63,7% de l'oferta educativa és pública i un 36,3% és privada. Es manté la tendència dels darrers cursos; l'oferta pública al conjunt de l'Estat és 3,3 (4 al curs passat) punts superior a l'oferta pública de la CAIB. Els centres privats concentren un 39,2% de l'alumnat de l'ESO (un 1,7% menys que al curs anterior), un 36,8% de l'alumnat de primària (un 4,1% més que la mitjana estatal) i un 37,9% de l'alumnat de segon cicle d'educació infantil (6,1 més que la mitjana estatal). La presència de la gestió privada en els cicles formatius és molt baixa: els centres privats representen només un 14% del conjunt de la formació professional, 11 punts percentuals menys que al conjunt de l'Estat. Igualment, en el primer cicle d'educació infantil la gestió privada supera en 9 punts el percentatge estatal.

El percentatge d'alumnat estranger en el curs 2007-2008 en l'educació no universitària va ser del 14,5% respecte de la població general. Continua aquesta concentració d'estrangers als centres públics, ja que el 83% foren escolaritzats a l'escola pública.

D'altra banda, a les Illes Balears varen cursar estudis universitaris a la UIB i a les escoles i centres adscrits un total de 13.895 alumnes en el curs 2007-2008, xifra que representa un augment del 4,07% del nombre d'alumnes. A la UNED hi va haver 3.730 matriculats en aquest darrer curs i a la UOC, un total de 655.

4.1.

**EL SISTEMA ESCOLAR
DE LES ILLES BALEARS**

En aquest apartat es tracta de definir, en primer lloc, els aspectes més destacables del sistema educatiu de la comunitat autònoma de les Illes Balears. El segon subapartat tracta exclusivament sobre l'alumnat estranger, ja que durant els darrers cursos la seva incorporació representa un canvi significatiu en l'organització i en els requeriments del sistema educatiu. Finalment, dedicam un tercer apartat a comentar les principals novetats legislatives de l'any 2007 en l'àmbit educatiu.

**4.1.1. LA SITUACIÓ EDUCATIVA A LES
ILLES BALEARS**

En els darrers anys s'ha produït un important increment de la població escolar a les Illes Balears i en el conjunt de l'Estat i, així com apuntàvem en el darrer informe, a partir del curs 2002-2003, després d'un període amb disminucions successives de la població escolar (sobretot en els nivells inferiors), es comença a recuperar la matrícula als ensenyaments de règim general no universitari. Aquest increment principalment es deu a l'aportació de la població immigrant arribada a Espanya. D'acord amb aquesta tendèn-

QUADRE III-37. EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT PER NIVELLS EDUCATIUS I PER TITULARITAT. CURS 2005/06 I 2007/08

Ensenyaments de règim general	Curs 2007-2008					
	2005-06	2006-07	Total	Públics	Concertats	Privats
Educació infantil	32.332	33.967	35.781	21.747	12.063	1.971
Educació primària	56.726	59.004	61.352	38.776	21.009	1.567
ESO	39.126	39.717	39.541	24.056	14.288	1.197
Batxillerat	10.742	10.952	10.638	7.606	2.519	513
Cicles formatius de grau mitjà (CFGM)	4.220	4.588	4.539	3.761	665	113
Cicles formatius de grau superior (CFGS)	2.099	2.251	2.385	2.133	149	103
PGS	784	926	905	801		104
Total ensenyaments de règim general	146.029	151.405	155.141	98.880	50.693	5.568

1. Infantil: inclou alumnat de centres municipals: 2.049.

2. Batxillerat no inclou alumnat nocturn i a distància

Font: Direcció General de Planificació i Centres de la Conselleria d'Educació i Cultura.

cia, en els darrers anys, a les Illes Balears, en les etapes d'escolarització obligatòria (educació primària i ESO) la incorporació d'alumnat estranger va frenant la tendència a la reducció provocada pel descens de la natalitat.²¹

D'acord amb les dades d'escolarització facilitades per la Direcció General de Planificació i Centres de la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern de les Illes Balears, durant el curs 2007-2008 continua l'ascens en la matriculació respecte dels cursos anteriors: enguany s'han matriculat 3.736 alumnes més als ensenyaments de règim general. El curs passat, l'increment respecte al curs anterior va ser de 4.226 alumnes. (Vegeu el quadre III-37.)

Una bona part de les noves matriculacions es concentra a l'educació infantil i a l'educació primària: 2.348 alumnes més a l'educació infantil i 1.814 a la primària. Els canvis als altres nivells no són gaire significatius. A més, aquest increment es concentra bàsicament a Mallorca: en aquest curs es matricularen 1.582 nous alumnes a l'educació infantil i 1.969 nous alumnes a la primària. Així doncs, les noves matriculacions a Mallorca a infantil i primària expliquen l'increment general de les dades durant aquest curs, mentre que les modificacions a Eivissa i Menorca en aquests nivells no són gaire representatives i estan entre 100 i 200 alumnes. Als altres nivells i illes la tendència és cap a l'estabilitat i a oscil·lacions tampoc no gaire significatives. (Vegeu el quadre III-38).

21. Memòria socioeconòmica del Consell Social i Econòmic de Espanya, 2006.

**QUADRE III-38. ALUMNAT MATRICULAT PER NIVELLS EDUCATIUS I PER ILLES.
CURS 2006/2007 I 2007/2008**

Règim General	Mallorca		Menorca		Eivissa		Formentera		Total						
	06-07	07-08	Diferència	06-07	07-08	Diferència	06-07	07-08	Diferència	06-07	07-08	Diferència			
E. infantil	26.479	28.061	1.582	3.929	4.028	99	3.334	3.474	140	225	218	-7	33.967	35.781	1.814
E. primària	46.851	48.820	1.969	5.392	5.527	135	6.360	6.565	205	401	440	39	59.004	61.352	2.348
ESO	31.768	31.649	-119	3.274	3.289	15	4.392	4.326	-66	283	277	-6	39.717	39.541	-176
Batxillerat	8.875	8.659	-216	786	768	-18	1.240	1.170	-70	51	41	-10	10.952	10.638	-314
CFGM	3.552	3.537	-15	563	527	-36	457	462	5	16	13	-3	4.588	4.539	-49
CFGS	1.886	2.015	129	150	171	21	213	199	-14	2	—	-2	2.251	2.385	134
PGS	703	696	-7	128	116	-12	95	82	-13	978	1000	22	926	905	-21
Total	120.114	123.437	3.323	14.222	14.426	204	16.091	16.278	187	978	1000	22	151.405	155.141	3.736
Règim Especial	8.707	8.573	-134	911	1.021	110	1.478	1.408	-70	117	113	-4	11.213	11.115	-98

1. A batxillerat i Cicles formatius no es preveu la modalitat a distància i d'adults

2. Règim especial no inclou alumnat dels centres d'adults.

Font: Direcció General de Planificació i Centres de la Conselleria d'Educació i Cultura.

Un aspecte destacable amb relació a altres comunitats autònomes és la presència de la gestió privada, principalment en els ensenyaments obligatoris. Veiem les dades més recents. El 63,7% de la matriculació als ensenyaments de règim general es produeix a centres públics: 63,2% a infantil, 60,8% a primària, 71,5% a ESO, 82,9% a batxillerat, 89,4% a cicles formatius de grau mitjà, 88,5% a cicles formatius de grau superior i 63,7% a programes de garantia social. L'alumnat matriculat en centres privats s'incrementa a la secundària obligatòria i no obligatòria i és als nivells d'infantil i primària en què destaca més la gestió privada concertada: a primària el 39,2% de l'alumnat està matriculat a centres privats i privats concertats.

La relació entre la gestió pública i la privada és pràcticament la mateixa que el curs anterior: el 63,7% de l'oferta educativa és pública i el 36,3% és privada. Es manté la tendència dels darrers cursos, i

l'oferta pública al conjunt de l'Estat és 3,3 punts superior a l'oferta pública de les Illes (4 el curs passat). Els centres privats concentren el 39,2% de l'alumnat de l'ESO (l'1,7% menys que el curs anterior), el 36,8% de l'alumnat de primària (el 4,1% més que la mitjana estatal) i el 37,9% de l'alumnat de segon cycle d'educació infantil (6,1 més que la mitjana estatal). La presència de la gestió privada en els cicles formatius és molt baixa: els centres privats representen només el 14% del conjunt de la formació professional, l'11% menys que al conjunt de l'Estat. Igualment, al primer cycle d'educació infantil la gestió privada supera en nou punts el percentatge estatal. (Vegeu el quadre III-39.)

Les taxes brutes d'escolaritat, a tots els nivells educatius no obligatoris (infantil i secundària no obligatòria), es troben per sota de les taxes estatals. A l'educació infantil, la taxa bruta d'escolaritat a les Illes Balears és de l'11,2 % i el 90,4% al primer

QUADRE III-39. DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DE L'ALUMNAT MATRICULAT PER TITULARITAT DEL CENTRE. CURS 2007/ 2008

	Total	E. infantil primer cycle ¹	E. infantil segon cycle	E. primària	ESO	Batxillerat ²	Formació professional ³
Centres públics							
Estat	67,4	43,7	68,2	67,3	66,3	72,7	75,0
Illes Balears	64,1	51,6	62,1	63,2	60,8	72,5	86,0
Centres privats							
Estat	32,6	57,4	31,8	32,7	33,7	27,3	25,0
Illes Balears	35,9	48,4	37,9	36,8	39,2	27,5	14,0

1. En centres autoritzats per el Administració educativa.

2. No inclou règim d'educació a distància.

3. Cicles formatius i programes de garantia social. No inclou règim d'educació a distància.

Font: MECD. Estadístiques dels ensenyaments no universitaris. Avançament de dades del curs 2007/08.

**QUADRE III-40. TAXA BRUTA D'ESCOLARITAT PER NIVELL D'ENSENYAMENT
(ESTATAL I DE LA CAIB). CURS 2007/2008**

	E. infantil primer cicle	E. infantil segon cicle	Batxillerat	CF grau Mitjà	CF grau Superior	Prog. garantia social
	(0-2)	(3-5)	(16-17)	(16-17)	(18-19)	(16-17)
Estat	19,9	98,3	68,8	26,6	23,7	5,1
Illes Balears	11,2	90,4	56,1	22,3	11,2	4,2

Font: MECD. Estadístiques dels ensenyaments no universitaris. Avançament de dades del curs 2007/2008.

i segon cicle respectivament, mentre a l'Estat és del 19,9% i del 98,3%. És al primer cicle on la diferència arriba a 8,7 punts. Les taxes a la secundària no obligatòria són les següents: (Vegeu el quadre III-40.)

- Batxillerat: 56,1% (12,7 punts menys que la taxa estatal).
- Cicles formatius de grau mitjà: 22,3% (4,3 punts menys que la taxa estatal).
- Cicles formatius de grau superior: 11,2 (12,5 punts menys que la taxa estatal).
- Programes de garantia social: 4,2 (1,1 punts menys que la taxa estatal).

Atenent les dades referides a la tipologia de centres educatius, del total de 496 centres dedicats als ensenyaments de règim general i especial, 322 són públics, 112 són concertats, 32 són privats i 30 són centres municipals. Quant als centres concertats, del total de 112 que hi a les Illes, 96 estan ubicats a Mallorca, 10 a Menorca, 5 a Eivissa i 1 a Formentera. Dels 32 centres privats, 25 són a Mallorca, 6 a Menorca i 1 a Eivissa. (Vegeu el quadre III-41.)

Quant a les dades de professorat, la distribució per illes i titularitat dels centres és la següent: dels 15.654 professors contractats el curs 2007-2008, 12.030 ho han estat a centres públics, i 3.624, a centres concertats. (Vegeu el quadre III-42.)

Amb relació a la distribució de les unitats/grups d'acord amb la titularitat dels centres, del total dels 7.589 grups, n'hi ha 5.115 a centres públics, 2.047 a centres concertats i 271 a centres privats. (Vegeu el quadre III-43.)

El nombre mitjà d'alumnes per unitat a l'ensenyament obligatori continua sent més elevat als centres privats que als centres públics, principalment en els grups d'educació infantil de primer cicle (15,5 alumnes a centre privats respecte de 13,0 als públics), a l'educació infantil de segon cicle (25,6 respecte de 21,5 als públics), a l'educació primària (26,0 respecte de 21,8 als públics) i a l'ESO (26,3 respecte de 21,6 dels centres públics). Si bé el curs anterior les ràtios de les Balears estaven més igualades amb les ràtios del conjunt de l'Estat (menys als cicles formatius, que eren inferiors), enguany les ràtios mostren divergència respecte a la mitjana estatal. Des d'infantil fins a primària són superiors

QUADRE III-41. NOMBRE I DISTRIBUCIÓ DE CENTRES PER TIPOLOGIA, TITULARITAT I CONCERTACIÓ. CURS 2007/ 2008

	Balears				Mallorca				Menorca				Eivissa				Formentera				
	C. públics	C. concertats	C. privats	C. municipals	Total general	C. públics	C. concertats	C. privats	C. municipals	Total general	C. públics	C. concertats	C. privats	C. municipals	Total general	C. públics	C. concertats	C. privats	C. municipals	Total general	
Escoleta d'educació infantil	7	16	18	29	70	6	12	12	25	55	1	3	6	4	14						1
Col·legi públic d'infantil i primària	205				205	152				152	18				18	32				3	3
Institut d'educació secundària	66				66	49				49	7				7	9				1	1
Centre privat de règim general (concertat o no)		90	9		99		78	8		86		7			7		5	1		6	
Centre d'ensenyament d'adults	27		1		28	18		1		19	5				5	4				4	
Centre d'educació especial	1	6			7	1	6			7											
Escola oficial d'idiomes	8				8	4				4	2				2	1				1	1
Estudis artístics	4		1		5	2		1		3	1				1	1				1	
Estudis musicals i de dansa	4		3	1	8	2		3	1	6	1				1	1				1	
Totals	322	112	32	30	496	234	96	25	26	381	35	10	6	4	55	48	5	1	5	54	6

Font: Direcció General de Planificació i Centres.

QUADRE III-42. PROFESSORAT A CENTRES PÚBLICS I CONCERTATS PER NIVELLS I ILLES. CURS 2007-2008

	Mallorca		Menorca		Eivissa		Formentera	
	Públics	Concertats	Públics	Concertats	Públics	Concertats	Públics	Concertats
E. infantil	1.538	1.937	211	160	284	101	19	3
E. primària	3.026		398		531		42	
E. secundària	4.436	1.270	652	86	831	67	62	—
Total	9.000	3.207	1.261	246	1.646	168	123	3

Font: Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat.

QUADRE III-43. DISTRIBUCIÓ D'ACORD AMB LA TITULACIÓ. CURS 2007-2008

	C. públics	C. concertats	C. privats	C. municipals	Total general
Ed. infantil - primer cicle	2	48	82	156	288
Ed. infantil - segon cicle	908	438	32	—	1.378
Ed. primària	1.781	802	67	—	2.650
ESO	1.115	541	48	—	1.704
Batxillerat	350	94	23	—	467
Programes de garantia social	67	8	—	—	75
Cicles formatius de grau mitjà	234	29	7	—	270
Cicles formatius de grau superior	145	6	8	—	159
Educació especial	26	81	—	—	107
Cicles formatius d'arts plàstiques i disseny	24	—	—	—	24
Escoles oficials d'idiomes	360	—	—	—	360
ESO per a adults	103	—	4	—	107
Total ILLES BALEARS	5.115	2.047	271	156	7.589

Font: Direcció General de Planificació i Centres.

(+1,6 a infantil de primer cicle, +1,5 a infantil de segon cicle i +2,2 a primària. Al contrari, a tot l'ensenyament secundari (obligatori i no obligatori) les ràtios són més baixes que al conjunt estatal: (1,2 a l'ESO, (0,4 al batxillerat, (2,2 als cicles formatius de grau mitjà i (3,6 als de grau superior. (Vegeu el quadre III-44.)

Els programes de diversificació curricular es preveuen a la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, i en el Decret 86/2002, de 14 de juny, s'estableix el currículum de l'educació secundària obligatòria de les Illes Balears i la normativa amb referència a la diversificació curricular, i les condicions generals per establir-les. Els pro-

QUADRE III-44. NOMBRE MITJÀ D'ALUMNES PER UNITAT/ GRUP PER ENSENYAMENT (ESTATAL I DE LA CAIB). CURS 2007-2008

	Ed. infantil primer cycle	Ed. infantil segon cycle	Ed. primària (1)	Ed. especial (2)	ESO	Batxillerat (3)	CF grau mitjà (3)	CF grau superior (3)	Prog. garantia social
Total centres									
Estatal	13,7	21,4	21,0	5,5	24,4	24,0	17,9	18,0	11,8
Illes Balears	14,1	22,9	23,2	4,9	23,2	23,6	15,7	14,4	11,5
Centres públics									
Estatal	13,1	20,3	19,7	5,0	23,6	23,9	17,8	18,1	11,7
Illes Balears	13,0	21,5	21,8	5,3	21,6	22,8	15,5	14,2	11,4
Centres privats									
Estatal	14,2	24,2	24,2	6,1	26,1	24,4	20,8	17,9	12,2
Illes Balears	15,5	25,6	26,0	4,8	26,3	25,9	20,9	16,3	11,6

1. Unitats amb alumnat d'educació infantil i primària. També inclou unitats d'educació primària amb alumnat de primer cycle d'ESO

2. Inclou les unitats de centres específics i les aules d'E.Especial en centres ordinaris.

3. Règim ordinari.

Font: MECD. Estadístiques dels ensenyaments no universitaris. Sèries temporals per comunitat autònoma (dades avanç curs 2007/2008).

grames de diversificació curricular s'apliquen als centres que disposen de l'autorització de la Direcció General de Planificació i Centres Educatius. La ràtio mínima per constituir un grup de diversificació és de 10 alumnes. Durant el curs 2007-2008, els percentatges més elevats d'alumnat es produeixen a Mallorca i a Formentera. En concret, la distribució de l'alumnat de l'ESO de diversificació al conjunt de les Illes és la següent: (Vegeu el quadre III-45.)

- Illes Balears: 7,8% a tercer i 8,6% a quart.
- Mallorca: 8% a tercer 9% a quart.

- Menorca: 6,5% a tercer i 5,6% a quart.
- Eivissa: 7% a tercer i 7,5% a quart.
- Formentera: 14,5% a tercer i 11,1% a quart.

Els percentatges de diversificació s'incrementen en el cas dels homes i als centres públics. El mateix fet es produeix als programes de garantia social. Durant el curs 2007-2008, la matrícula als programes de garantia social arriba a 905 alumnes, 29 dels quals corresponen a l'educació especial. Del total dels alumnes hi ha un clar predomini de les places públiques i mas-

QUADRE III-45. ALUMNAT D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA AMB DIVERSIFICACIÓ CURRICULAR. CURS 2007-2008

Illa	Diversificació	C. públics				C. concertats				C. privats				Total general	%
		Homes		Dones		Homes		Dones		Homes		Dones			
		Total	Total	Total	Total	Total	Total	Total	Total						
Illes Balears	Sense diversificació 3r ESO	2.512	2.584	5.096	1.638	1.680	3.318	169	132	301	8.715	92,2			
	Amb diversificació 3r ESO	244	244	488	143	105	248	—	—	—	736	7,8			
	Sense diversificació 4t ESO	2.035	2.297	4.332	1.391	1.553	2.944	160	136	296	7.572	91,4			
	Amb diversificació 4t ESO	248	266	514	119	76	195	—	—	—	709	8,6			
Mallorca	Sense diversificació 3r ESO	1.888	1.910	3.798	1.417	1.496	2.913	144	106	250	6.961	92,0			
	Amb diversificació 3r ESO	192	186	378	128	98	226	—	—	—	604	8,0			
	Sense diversificació 4t ESO	1.501	1.704	3.205	1.243	1.361	2.604	135	112	247	6.056	91,0			
	Amb diversificació 4t ESO	199	204	403	119	76	195	—	—	—	598	9,0			
Menorca	Sense diversificació 3r ESO	238	260	498	131	91	222	—	—	—	720	93,5			
	Amb diversificació 3r ESO	18	22	40	6	4	10	—	—	—	50	6,5			
	Sense diversificació 4t ESO	215	239	454	91	110	201	—	—	—	655	94,4			
	Amb diversificació 4t ESO	17	22	39	—	—	—	—	—	—	39	5,6			
Eivissa	Sense diversificació 3r ESO	364	389	753	90	93	183	25	26	51	987	93,0			
	Amb diversificació 3r ESO	31	31	62	9	3	12	—	—	—	74	7,0			
	Sense diversificació 4t ESO	298	327	625	57	82	139	25	24	49	813	92,5			
	Amb diversificació 4t ESO	29	37	66	—	—	—	—	—	—	66	7,5			
Formentera	Sense diversificació 3r ESO	22	25	47	—	—	—	—	—	—	47	85,5			
	Amb diversificació 3r ESO	3	5	8	—	—	—	—	—	—	8	14,5			
	Sense diversificació 4t ESO	21	27	48	—	—	—	—	—	—	48	88,9			
	Amb diversificació 4t ESO	3	3	6	—	—	—	—	—	—	6	11,1			

Font: Direcció General de Planificació i Centres.

QUADRE III-46. DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DE L'ALUMNAT DE GARANTIA SOCIAL. CURS 2007-2008

	Titularitat Centres				Sexe				Total
	Publics	%	Concertats	%	Homes	%	Dones	%	
Mallorca	592	85,1	104	14,9	490	70,4	206	29,6	696
Menorca	116	100,0	—	—	83	71,6	33	28,4	116
Eivissa	82	100,0	—	—	58	70,7	24	29,3	82
Formentera	11	100,0	—	—	7	63,6	4	36,4	11
Illes Balears	801	88,5	104	11,5	638	70,5	267	29,5	905

Font: Direcció General de Planificació i Centres.

culines. El 88,5% de les places s'ofereixen a centres públics i el 70,5% de l'alumnat és masculí. A més, el 73,9% de les places corresponen a programes que es fan a Mallorca, el 14,48% a Menorca, el 10,20% a Eivissa i l'1,37% a Formentera. (Vegeu el quadre III-46.)

Quant a la promoció de l'alumnat i la seva evolució els darrers cursos, cal fer-ne una valoració detallada per nivells. Entre els cursos 2004-2005 i 2006-2007, entre el 92% i el 93% de l'alumnat de la primària promociona. A mesura que s'incrementa el nivell es va produint un descens de les taxes de promoció que tornen a incrementar-se als cicles formatius de grau superior. Concretament, el curs 2006-2007, a l'ESO promociona el 79,2% de l'alumnat avaluat: quasi el 50% ho fa

amb totes les matèries aprovades. A la secundària no obligatòria els nivells de promoció baixen. Al batxillerat, promociona el 70,6% de l'alumnat avaluat, el 55,5% amb totes les matèries aprovades. Als cicles formatius de grau mitjà promociona el 64,3% de l'alumnat i als cicles formatius de grau superior ho fa el 84%. Respecte als cursos anteriors, les diferències no són gaire significatives. Només en el cas del batxillerat el nivell de promoció ha minvat en quasi cinc punts si el comparem amb el curs 2004-2005: ha passat del 75,3% d'alumnes que promocionen al 70,6. (Vegeu el quadre III-47.)

Amb relació a l'educació d'adults de caràcter formal, es comptabilitzen 51 matriculacions més que el curs passat. Les variacions més significatives respecte al

QUADRE III-47. PROMOCIÓ DE L'ALUMNAT 2004-05, 2005-06 I 2006-07

Ensenyament	Resultats	2004-05	%	2005-06	%	2006-07	%
E. primària	Avaluat	29.377	100	29.205	100,0	30.084	100,0
E. primària	Promociona	27.275	92,8	27.176	93,1	27.835	92,5
E. primària	No promociona	2.102	7,2	2.029	6,9	2.249	7,5

Continua

QUADRE III-47. PROMOCIÓ DE L'ALUMNAT 2004-05, 2005-06 I 2006-07

Ensenyament	Resultats	2004-05	%	2005-06	%	2006-07	%
ESO	Avaluat	39.423	100	39.726	100,0	39.135	100,0
ESO	Va aprovar amb matèries pendents	12.455	31,6	11.441	28,8	11.822	30,2
ESO	Va aprovar totes les matèries	18.753	47,6	19.322	48,6	19.182	49,0
ESO	No promociona	8.215	20,8	8.963	22,6	8.131	20,8
Batxillerat	Avaluat	9.445	100,0	9.778	100,0	9.743	100,0
Batxillerat	Va aprovar amb matèries pendents	1.481	22,3	1.390	14,2	1.467	15,1
Batxillerat	Va aprovar totes les matèries	5.010	53,0	5.455	55,8	5.410	55,5
Batxillerat	No promociona	2.954	31,3	2.933	30,0	2.866	29,4
CFGM	Avaluat	1.857	100,0	2.044	100,0	1.829	100,0
CFGM	Promociona	1.278	68,8	1.330	65,1	1.176	64,3
CFGM	No promociona	579	31,2	714	34,9	653	35,7
CFGS	Avaluat	858	100,0	911	100,0	848	100,0
CFGS	Promociona	712	83,0	731	80,2	712	84,0
CFGS	No promociona	146	17,0	180	19,8	136	16,0

Font: Direcció General de Planificació i Centres.

curs anterior són, per una part, l'increment de 412 places als cursos de llengua castellana per a immigrants i, per l'altra, la pèrdua de 394 matrícules a l'educació secundària per a persones adultes i de 189 matrícules als cursos d'alfabetització. Continuant la tendència dels darrers cursos, les especialitats que aglutinen la major part de l'alumnat adult són l'educació secundària de persones adultes (2.782 alumnes) i la llengua espanyola per a immigrants (3.647 alumnes). Val a dir que la xifra total de l'alumnat adult inclou també els alumnes dels ensenyaments de caràcter no formal, que el curs

2006-2007 són un total de 4.209. (Vegeu el quadre III-48.)

Hi ha 14 centres d'educació d'adults: 11 a Mallorca, 1 les Pitiüses i 2 a Menorca. La participació en els CEPA és majoritàriament femenina. Del total de 12.634 adults matriculats durant el curs 2007-2008, el 65,7% han estat dones (8.300) i el 34,3% homes (4.334). La major presència de dones destaca, per ordre descendent, al CEPA Lluçmajor (73,8% de dones), al CEPA La Balanguera (72,1%) i al CEPA Joan Mir i Mir (71,1%). (Vegeu el quadre III-49.)

QUADRE III-48. EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT MATRICULAT A ENSENYAMENTS D'ADULTS DE CARÀCTER FORMAL I NO FORMAL. CURS 2000/ 2001 I 2007/ 2008

	00-01	01-02	02-03	03-04	04-05	05-06	06-07	07-08
Ensenyaments inicials d'educació bàsica								
Alfabetització	325	445	421	495	486	470	702	513
Consolidació de coneixements	301	264	286	269	268	235	346	383
Educació secundària per a persones adultes								
Presencial	1.285	1.566	1.954	2.294	2.546	2.535	2.582	2.482
Distància	320	420	390	494	576	713	594	300
Preparació de proves lliures i d'accés a altres ensenyaments								
Preparació proves lliures								
Graduat Secundària			29	133	82	144	89	86
Preparació Prova Accés a la Universitat	268	347	309	349	344	352	414	445
Preparació Prova Accés CFGM	3	10	3	33	106	66	64	67
Preparació Prova Accés CFGS	86	231	400	449	510	537	620	689
Ensenyament de llengües								
Llengua castellana per a Immigrants	1.001	1.039	1.192	1.102	1.077	1.243	1.211	1.623
Llengua catalana	1.271	2.062	2.844	1.893	1.881	1.868	2.023	2.024
Altres ensenyaments								
Tècnic Professionals	112	123	88	144	114	90	6	90
Total ensenyament de caràcter formal	6.744	8.437	7.916	7.655	7.990	8.253	8.651	8702
Total ensenyament de caràcter no formal	3.808	6.264	6.155	*	5.949	6.726	5.273	4.209
TOTAL	10.552	14.701	14.071	*	13.939	14.979	13.924	12.911

* Dades no disponibles al MECD

Font: MECD. Estadístiques dels ensenyaments no universitaris. Resultats definitius i avançament de les dades del curs 2007/08.

QUADRE III-49. ALUMNAT MATRICULAT A CENTRES D'ADULTS. CURS 2007/08

Centre	Homes	Dones	Totals	% dones
CEPA Mancomunitat Des Raiguer	255	516	771	66,9
CEPA Lluçmajor	221	623	844	73,8
CEPA Son Canals	144	338	482	70,1
CEPA Pitiüses	316	681	997	68,3

Continua

QUADRE III-49. ALUMNAT MATRICULAT A CENTRES D'ADULTS. CURS 2007/08				
Centre	Homes	Dones	Totals	% dones
CEPA Joan Mir i Mir	510	1.253	1.763	71,1
CEPA Ciutadella	479	1.131	1.610	70,2
CEPA Francesc de Borja Moll	231	420	651	64,5
CEPA Llevant	249	217	466	46,6
CEPA La Balanguera	273	706	979	72,1
CEPA Mancomunitat des Pla de Mallorca	64	97	161	60,2
CEPA Camp Rodó	302	684	986	69,4
CEPA Calvià	295	628	923	68,0
CEPA Alcúdia	698	968	1.666	58,1
CEPA Amanecer	297	38	335	11,3
Totals	4.334	8.300	12.634	65,7

Font: Direcció General Planificació i Centres.

4.1.2. L'ESCOLARITZACIÓ DE L'ALUMNAT ESTRANGER

Tal com hem anant veient al llarg dels darrers anys al conjunt de l'Estat, la immigració té uns trets nous i característics, els quals és important conèixer i analitzar, com a fenomen social total, ja que l'escolarització n'és una part. El nostre sistema educatiu s'enfronta a un alt nivell d'heterogeneïtat social, econòmica, cultural i acadèmica de l'alumnat al qual ha de donar respostes adaptades a les seves necessitats. En el cas de l'alumnat estranger, l'important augment de l'escolarització d'aquest col·lectiu en els darrers dotze cursos escolars —període en què el nombre d'estrangers en l'educació no universitària s'ha multiplicat per deu— i els seus trets característics tenen importants repercussions sobre el conjunt del sistema edu-

catiu a diferents nivells que és important conèixer per les importants conseqüències d'aquesta realitat en la construcció del sistema educatiu, en les pràctiques educatives i en els nous ciutadans. Aquestes dades, doncs, ens han de servir a més per reflexionar sobre el model d'escola i de societat que volem.

Fent una mirada retrospectiva sobre l'escolarització d'alumnat immigrant en els darrers dotze anys en els ensenyaments no universitaris, el nombre d'alumnat escolaritzat ha estat molt important, sobretot pel que fa a la seva ràpida evolució en poc temps. Al conjunt de l'Estat i durant el curs 1996-1997, hi havia 63.044 alumnes escolaritzats a les ensenyances no universitàries de règim general. El curs 2006-2007, el nombre d'alumnes a aquestes mateixes ensenyances fou de 637.676.²²

22. Ministerio de Educación y Ciencia (2007). Avances Curso 2006-2007. Series de alumnado extranjero. Madrid: Secretaría General Técnica. Subdirección General de Información y Publicaciones.

QUADRE III-50. PERCENTATGE D'ALUMNAT ESTRANGER PER COMUNITAT AUTÒNOMA (06-07)

	2006-2007 (%)
Illes Balears	13,6
La Rioja	12,9
Madrid	12,4
Catalunya	11,3
Comunitat Valenciana	11,2
Múrcia	11,0
Aragó	10,1
Navarra	9,7
Espanya	8,4
Canàries	8,2
Castella la Manxa	7,3
Castella i Lleó	6,0
Cantàbria	5,6
Melilla	5,2
Andalusia	4,9
País Basc	4,8
Astúries	3,8
Galícia	2,8
Extremadura	2,6
Ceuta	1,6

Font: Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. Dades i xifres. Curs 2007-2008

Així, per cada mil alumnes s'ha passat de 8,4 alumnes estrangers el curs 1996-1997, a 83,7 el curs 2006-2007.²³ El nombre d'alumnat escolaritzat s'ha multiplicat per deu, i ha incidit sobre el conjunt de totes les comunitats autònomes. En el cas de les Illes Balears, el curs 1996-1997 hi havia 2.207 alumnes estrangers escolaritzats a les ensenyances no universitàries i el curs 2006-2007, n'hi havia 21.751. En termes comparatius amb la resta de comunitats autònomes, el percentatge d'alumnat

estranger a les Illes Balears el curs 2006-2007 fou del 13,6%, el més elevat de tot l'Estat i molt per sobre de la mitjana nacional (8,4%).²⁴ (Vegeu el quadre III-50.)

Segons les dades de la Direcció General de Planificació i Centres de la Conselleria d'Educació i Cultura, el percentatge d'alumnat estranger en el curs 2007-2008 en l'educació no universitària va ser del 14,5% respecte a la població general. Segons les dades procedents d'aquesta

23. Ministerio de Educación y Ciencia (2007). Avances Curso 2006-2007. Series de alumnado extranjero. Madrid: Secretaría General Técnica. Subdirección General de Información y Publicaciones.

24. Ministerio de Educación y Ciencia (2007). Datos básicos de la educación en España en el curso 2007/2008. Madrid: Secretaría General Técnica. Subdirección General de Información y Publicaciones.

**QUADRE III-51. ALUMNAT TOTAL I ESTRANGER PER NIVELLS EDUCATIUS
(2003-2004 A 2007-2008)**

	2003-2004			2004-2005			2005-2006		
	Total alumnat	Estrangers	% estrangers	Total alumnat	Estrangers	% estrangers	Total alumnat	Estrangers	% estrangers
Educació infantil	29.994	3.098	10,32	31.306	3.141	10,03	32.332	3.297	10,19
Educació primària	57.166	6.771	11,84	56.988	7.556	13,25	56.726	8.719	15,37
ESO (primer i segon cicle)	40.300	3.998	9,92	40.017	4.508	11,26	39.126	5.124	13,09
Batxillerat (LOGSE)	11.706	535	4,57	11.740	665	5,66	11.724	708	6,03
Cicles formatius d'FP	6.478	236	3,64	6.824	335	4,9	6.319	507	8,02

	2006-2007			2007-2008		
	Total alumnat	Estrangers	% estrangers	Total alumnat	Estrangers	% estrangers
Educació infantil	33.967	3.311	9,75	35.781	3.900	10,9
Educació primària	59.004	9.462	16,04	61.352	10.238	16,7
ESO (primer i segon cicle)	39.717	5.778	14,55	39.541	6.454	16,3
Batxillerat (LOGSE)	11.243	873	7,76	10.638	891	8,4
Cicles formatius d'FP	6.839	562	8,22	6.924	692	10,0

Font: Direcció General de Planificació i Centres.

mateixa font, el percentatge d'alumnat estranger escolaritzat a la primària respecte al total de la població escolaritzada fou de l'11,84% el curs 2003-2004 i del 16,7% el curs 2007-2008. Per una altra banda, el percentatge d'alumnat estranger escolaritzat a l'educació secundària obligatòria fou del 9,92% el curs 2003-2004 i del 16,30% el curs 2007-2008. (Vegeu el quadre III-51.)

Tenint en compte una perspectiva evolutiva en el conjunt de les Illes balears des del curs 2003-2004 al 2007-2008, l'augment d'alumnat estranger ha estat constant (del

10,10% el curs 2003-2004 al 14,5% el curs 2007-2008), particularment a l'educació primària (de l'11,84% el curs 2003-2004 al 16,70% el curs 2007-2008) i a l'educació secundària obligatòria (del 9,92% el curs 2003-2004 al 16,30% el curs 2007-2008).

Per illes i per nivells educatius, la distribució total en percentatges és la següent: dels 10.238 alumnes estrangers escolaritzats a l'educació primària el curs 2007-2008, el 78,2% són a Mallorca, el 7,9% a Menorca, el 13,0% a Eivissa i el 0,9% a Formentera. Pel que fa a l'escolarització dels 6.454 alumnes estrangers en l'educa-

QUADRE III-52. ALUMNAT ESTRANGER A BALEARS. (2007-2008)

ILLA	Ed. infantil	Ed. primària	ESO	Batxillerat	Cicles GM	Cicles GS	Ed. especial	Garantia social	Ed. idiomes	Règim especial	Total/illa
Mallorca	2.977	8.003	5.168	722	350	220	44	155	11	677	18.327
Menorca	317	806	457	35	46	10	3	34	45	34	1.787
Eivissa	566	1.332	778	131	51	15	6	19	21	102	3.021
Formentera	40	97	51	3			2	4		9	206
Total/ Ensenyamt	3.900	10.238	6.454	891	447	245	55	212	77	822	23.341

NOTA: L'apartat ESO no inclou ESO per a adults.

L'apartat de Batxillerat inclou el nocturn i també a distància.

Els apartats "de cicles GM" i de "cicles GS" inclouen tots els cicles (adults també) a excepció dels d'arts plàstiques, que figuren dins el règim especial.

Font: Direcció General de Planificació i Centres.

ció secundària, les dades en percentatges van ser les següents: a Mallorca el 80,1%, a Menorca el 7,1%, a Eivissa el 12,0% i a Formentera el 0,8%. (Vegeu el quadre 52.)

D'acord amb les dades de la Direcció General de Planificació i Centres del curs 2007-2008, del darrer *Boletín CIDE* (2007)²⁵ i dels números anteriors, en el nostre país l'escolarització d'aquest alumnat s'ha dut a terme fonamentalment en els centres de titularitat pública. Aquesta mateixa realitat també s'ha produït a les Illes Balears,²⁶ i també un increment constant del nombre d'alumnes escolaritzats als diferents nivells educatius.

El curs 2007-2008 continua aquesta concentració d'estrangers en els centres públics: del total dels 23.638 alumnes estrangers, 19.586 (83%) foren escolaritzats a l'escola pública i 4.042 en centres privats. (Vegeu el quadre III-53.)

D'acord amb les dades recollides, l'escola pública escolaritza més del 80% del total d'alumnes estrangers escolaritzats, de forma gairebé constant a tots els nivells educatius.

Analitzant la informació estatal per nivells educatius (CIDE, 2007), i comparant les dades de les Illes Balears dels cinc darrers cursos (2003-2004, 2004-2005, 2005-2006, 2006-2007 i 2007-2008) del total d'alumnat i dels alumnes estrangers, (Vegeu els quadres III- 49 i 51.) es pot comprovar que el major nombre d'alumnat estranger es concentra a l'educació primària, amb 61.352 alumnes, l'educació secundària obligatòria, 39.541 alumnes, i l'educació infantil, amb 35.781 alumnes.

Tot i que en termes absoluts el nombre d'alumnes no és gaire important, cal destacar la presència del 23,40% d'alumnat estranger en els programes de garantia social. Sobre això, s'ha de remarcar que el percentatge de participació dels alumnes

25. Ministerio de Educación y Ciencia. Centro de Investigación y Documentación Educativa. (septiembre, 2007). El alumnado extranjero en el sistema educativo español (1996-2007). *Boletín CIDE de Temas Educativos*, núm. 16.

26. Com ja s'ha anat recollint en les memòries del CES de tots els anys anteriors. Palma: CES.

QUADRE III-53. ALUMNAT ESTRANGER PER NIVELL EDUCATIU I TITULARITAT DEL CENTRE. CURS 2006-2007

	TOTAL	Ed. infantil	Ed. primària	Ed. especial	ESO	Batxillerat	Cicles format. de FP	Prog. garantia social	Ens. artístiques	Ens. d'idiomes	Ens. esportives
Total Espanya	695.190	118.007	292.457	2.760	197.184	27.181	27.547	7.069	3.176	15.178	43
Publics	575.722	97.959	247.744	1.816	160.298	23.060	21.709	4.946	3.006	15.178	6
Privats	119.468	20.048	44.713	944	36.886	4.121	5.838	2.123	170	0	37
% Publics	83	83	85	66	81	85	79	70	95	100	14
Total I. Balears	23.638	4.179	10.238	55	6.454	891	692	212	95	822	0
Publics	19.586	3.316	8.557	22	5.224	755	590	206	94	822	0
Privats	4.052	863	1.681	33	1.230	136	102	6	1	0	0
% Públics	83	79	84	40	81	85	85	97	99	100	0

Font: Elaboració pròpia a partir de Ministeri d'educació i ciència. Alumnat estranger. Resultats per comunitat autònoma. Avançament del curs 2007-2008.

immigrants en els programes de garantia social ha augmentat de forma molt important cada curs acadèmic, amb un percentatge més elevat que el que reflecteix la seva presència a la formació professional (10,0%) i al batxillerat (8,40%).

D'acord amb aquestes dades, del total d'alumnes escolaritzats a l'ensenyança obligatòria —97.466 alumnes el curs 2003-2004, 97.005 alumnes el curs 2004-2005, 95.852 el curs 2005-2006, 98.721 el curs 2006-2007 i 100.893 el curs 2007-2008—, 10.769 alumnes el curs 2003-2004, 12.064 alumnes el curs

2004-2005, 13.843 alumnes el curs 2005-2006, 15.240 el curs 2006-2007 i 16.692 el curs 2007-2008 són estrangers (11,04%, 12,43%, 14,44%, 15,43% i 16,54% respectivament). L'increment interanual de l'alumnat estranger també reflecteix aquesta important evolució constant en si mateixa i respecte a les dades globals de la població autòctona. El nombre d'alumnes estrangers per cada 1.000 alumnes matriculats a l'educació infantil, l'educació primària i l'educació secundària obligatòria és molt superior a la mitjana nacional. (Vegeu el quadre III-54.)

QUADRE III-54. NOMBRE D'ALUMNES ESTRANGERS PER 1.000 ALUMNES MATRICULATS A E. INFANTIL, E. PRIMÀRIA I ESO (2006-2007)

	Educació infantil (1)			Educació primària			ESO		
	Total	C. públics	C. privats	Total	C. públics	C. privats	Total	C. públics	C. privats
Espanya	67,6	86,2	34,5	103,2	128,8	50,9	92,1	112	52,8
I. Balears	107,2	141,3	54,9	161,8	213,4	74,6	145,5	192,9	73,1

1. Per al càlcul de la taxa d'E.infantil no s'ha tingut en compte l'alumnat de primer cicle, ja que no es disposa d'aquesta informació per a l'alumnat estranger.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'avançament del ministeri d'Educació, Cultura i Esport. Curs 2006-2007.

QUADRE III-55. DISTRIBUCIÓ PERCENTUAL DE L'ALUMNAT ESTRANGER PER ÀREES GEOGRÀFIQUES DE PROCEDÈNCIA (2006-2007)

	Europa				Amèrica						
	Total	Total	UE	Resta	Àfrica	Nord	Central	Sud	Àsia	Oceania	No consta
Espanya	608.040	100	12,7	15,6	19,5	1,0	3,5	42,7	4,7	0,1	0,3
Illes Balears	21.751	100	21,5	8,7	17,9	0,7	2,8	45,1	3,3	0,0	0,0

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. Avançament del curs 2006-2007.

QUADRE III-56. DISTRIBUCIÓ DE L'ALUMNAT ESTRANGER PER ÀREA GEOGRÀFICA DE PROCEDÈNCIA I PER TITULARITAT DEL CENTRE (2006-2007)

	Europa				Amèrica						
	Total	UE	Resta	Àfrica	Nord	Central	Sud	Àsia	Oceania	No consta	
Espanya	608.040	77.051	94.701	118.454	6.028	21.292	259.935	28.626	309	1.644	
Pública	501.916	59.483	81.841	106.370	3.723	16.615	211.077	21.042	220	1.545	
Privada	106.124	17.568	12.860	12.084	2.305	4.677	48.858	7.584	89	99	
I. Balears	21.751	4.672	1.900	3.893	144	606	9.800	727	9	0	
Pública	17.955	3.872	1.580	3.286	107	454	8.044	605	7	0	
Privada	3.796	800	320	607	37	152	1.756	122	2	0	

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. Avançament del curs 2006-2007.

Pel que fa a la procedència geogràfica de l'alumnat, el que procedeix d'Amèrica del Sud és el més nombrós en el sistema educatiu espanyol, i també en el de les Balears, amb percentatges una mica més elevats en el nostre cas. A les Illes, el grup següent més nombrós d'alumnes procedeix de la Unió Europea, amb percentatges nou punts per sobre dels percentatges estatals i set punts més baix pel que fa a la resta d'Europa; i respecte al curs anterior els percentatges estan un punt per sota en el cas de la Unió Europea i gaire-

bé un punt més elevat en el cas de la resta d'Europa. El tercer gran grup procedeix del nord d'Àfrica, amb un percentatge dos punts inferior a l'estatal, i amb percentatges similars als del curs passat a les Illes Balears. (Vegeu el quadre III-55.)

La distribució d'aquest alumnat estranger per àrea geogràfica de procedència i titularitat del centre,²⁷ (Vegeu el quadre III-56.) reflecteix que el grup majoritari d'alumnes estrangers, 9.800 a les Balears, procedeix d'Amèrica del Sud.

27. Ministerio de Educación y Ciencia (2007). Avances Curso 2006-2007. Series de alumnado extranjero. Madrid: Secretaría General Técnica. Subdirección General de Información y Publicaciones.

QUADRE III-57. ALUMNAT ESTRANGER PER PAÍS/ ÀREA GEOGRÀFICA DE NACIONALITAT (2006-2007)

Unió Europea	4.672	Àfrica	3.893	Amèrica del Sud	9.800
Alemanya	1.570	Argèlia	77	Argentina	2.275
Bèlgica	75	Guinea Ecuatorial	34	Bolivia	742
França	254	Marroc	3.403	Brasil	307
Holanda	170	Altres Països de Àfrica	379	Xile	484
Itàlia	607	Amèrica del Nord	144	Colòmbia	1.716
Lituània	18	Canadà	13	Ecuador	2.952
Polònia	226	Estats Units	79	Perú	216
Portugal	157	Mèxic	52	Uruguai	878
Regne Unit	1.294	Amèrica Central	606	Venezuela	179
Suècia	69	Cuba	226	Altres Països Amèrica del Sud	51
Altres Països UE.	232	República Dominicana	324	Àsia	727
Reste d'Europa	1.900	Altres Països Amèrica Central	56	Xina	388
Bulgària	638			Filipines	165
Rumania	664			Índia	65
Rússia	241			Pakistà	10
Suïssa	96			Altres Països Àsia	99
Ucraïna	152			Oceania	9
Otros Països Europa	109			No consta país	0
		TOTAL	21.751		

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Ministeri d'Educació, Cultura i Esport. Avançament del curs 2006-2007.

Com queda recollit (Vegeu el quadre III-57.), els països de procedència són principalment l'Equador, l'Argentina i Colòmbia; 4.672 de la Unió Europea, principalment resta d'Europa, Alemanya i el Regne Unit; i 3.893 d'Àfrica, principalment del Marroc. Els continents de procedència amb menys alumnes són Amèrica del Nord i Oceania, amb percentatges semblants als estatals. No obstant això, i d'acord amb les dades de la Direcció General de Planificació i Centres i amb les dades

Avance del Ministeri d'Educació i Ciència, totes del curs 2007-2008, l'alumnat de la Unió Europea experimenta una important pujada a causa de la incorporació a aquest grup dels nous països (Bulgària i Romania), augment que ja s'observava en cursos anteriors. Un altre aspecte a tenir en compte es refereix a la diversitat de l'alumnat estranger pel que fa als països de procedència. Segons les dades de la Direcció General de Planificació i Centres dels cursos 2006-2007 i 2007-2008 hi

havia 126 i 127 nacionalitats diferents respectivament. Encara tenint en compte aquesta àmplia diversitat, la majoria d'alumnat estranger procedeix de països en vies de desenvolupament.²⁸

La distribució de l'alumnat estranger segons la titularitat del centre i també la distribució per illes i per municipis són qüestions que s'han de tenir en compte en la planificació i l'organització educatives, el suport al professorat i les famílies i els programes que s'han de desenvolupar. L'alta concentració d'estudiants immigrants en la xarxa pública i en determinats territoris i centres concrets requereix sens dubte de l'adopció de mesures per evitar processos de marginació d'aquests centres i alumnes. Així mateix, també seria important afavorir una distribució equilibrada dels estudiants estrangers en el conjunt de la xarxa de centres públics i concertats. L'atenció a la diversitat requereix formació, estratègies organitzatives i de més recursos materials i humans perquè el sistema educatiu funcioni de forma adequada a les necessitats de l'alumnat i de les seves famílies.

4.1.3. EL TREBALL LEGISLATIU DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA DE LES ILLES BALEARS

La normativa estatal ve marcada pel desplegament de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, i per l'adaptació de tota la normativa existent a la Declaració de Bolonya. Destaquen:

- Reial decret 900/2007, de 6 de juliol, pel qual es crea el Comitè per a la Definició del Marc Espanyol de Qualificacions per a l'Educació Superior (BOE núm. 172, de 19 de juliol).
- Reial decret 1393/2007, de 29 d'octubre, pel qual s'estableix l'ordenació de les ensenyances universitàries oficials (BOE núm. 260, de 30 d'octubre).
- Reial decret 1467/2007, de 2 de novembre, pel qual s'estableix l'estructura del batxillerat i es fixen les ensenyances mínimes (BOE núm. 266, de 6 de novembre).
- Reial decret 1630/2007, de 29 de desembre, pel qual s'estableixen les ensenyances mínimes del segon cicle d'educació infantil (BOE núm. 4, de 4 de gener).

En l'àmbit autonòmic destaquen aquests texts normatius:

- Decret 16/2007, de 16 de març, pel qual s'autoritza la implantació de programes i títols oficials de postgrau a la Universitat de les Illes Balears (BOIB núm. 45, de 24 de març).
- Decret 22/2007, de 30 de març, pel qual es regulen els concerts singulars de l'educació secundària postobligatòria a la comunitat autònoma de les Illes Balears (BOIB núm. 48, de 31 de març).

28. Tal com també recull l'Informe España 2007 i 2008 del Centro de Estudios del Cambio Social. Madrid: Fundación Encuentro.

4.2.

ELS ESTUDIS UNIVERSITARIS A LES ILLES BALEARS, 2007-2008

En els darrers deu anys, les universitats europees han estat sotmeses a un procés de reflexió i de canvis molt important. Tots els diagnòstics apunten cap a la convicció que només una reforma profunda de les universitats a Europa aconseguirà la formació de graduats superiors més preparats i enfortirà la recerca, de manera que pugui esdevenir un dels motors del desenvolupament econòmic i de la creació de riquesa, de benestar i de cohesió social que caracteritzen el model europeu de societat. Les universitats són cridades a jugar un paper central i estratègic en la nova societat i economia del coneixement, mitjançant tres vessants principals: formació universitària, recerca científica i progrés social, benestar col·lectiu i competitivitat. Per aquest motiu, té sentit presentar una vegada més les dades més rellevants del sistema universitari de les Illes Balears.

Actualment, la UIB disposa d'un bon reconeixement acadèmic, científic i de gestió. En l'àmbit de la formació i la docència, la UIB han mostrat en els darrers trenta anys una àmplia capacitat per adaptar els estudis a les noves realitats i necessitats, i per progressar en la formació integral dels estudiants universitaris.²⁹ Pel que fa a la recerca, les dades dels darrers anys ens

indiquen una bona situació de la UIB en l'àmbit estatal. Sembla clar, doncs, que tant pel que fa a la qualitat de la formació com de la recerca i, de manera més incipient, la innovació, la UIB ha avançat molt des de la promulgació de la Llei de reforma universitària de 1983 i ha fet un salt que la situa, en molts aspectes, en una bona situació en el sistema universitari espanyol.

No obstant això, si es compara amb els sistemes universitaris més dinàmics d'Europa i dels Estats Units d'Amèrica, encara hi ha moltes febleses i molt camí per recórrer. És gairebé una obvietat recordar que, en el món globalitzat en què vivim, les regions del món que siguin capaces de formar millor els seus ciutadans i produir una recerca de més qualitat estaran en millors condicions afrontar els reptes del futur. A les Illes, cada dia hi ha més persones conscients que, per començar a caminar en aquesta direcció, no es poden ajornar més algunes decisions per superar les baixes taxes d'alumnat universitari i baixes taxes d'inversió pública en investigació i en la internacionalització de la UIB. Si observem les polítiques d'altres comunitats autònomes i països, veurem una tendència a crear aliances o a coordinar projectes interuniversitaris en àmbits acadèmics i científics específics. Actualment, el model d'universitat més comú, en el qual la universitat és aïllada i independent, comporta mínimes economies d'escala, molt poca necessitat d'estandarditzar i poca o nul·la cultura de col·laboració. El model de reagrupament,

29. Vegeu: Conferencia de Rectores de las Universidades Españolas (2005). La Universidad española en cifras. Datos 2004. Información académica, productiva y financiera de las universidades públicas españolas. Madrid: CRUE. Document electrònic (<http://crue.org>).

QUADRE III-58. EVOLUCIÓ DE LA TOTALITAT DE L'ALUMNAT MATRICULAT A LA UIB (2002-2008)

Curs acadèmic	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08
Nombre d'alumnes	13.402	13.812	13.859	13.507	13.352	13.895
% (2002 base 100)	100,00	103,06	103,41	100,78	99,63	103,68

Font: Base de dades de la UIB (DataWareHouse).

Data: Dades el 18-05-2008.

Elaboració: Servei d'Estadística i Qualitat Universitària de la UIB.

en canvi, afavoreix les col·laboracions, les economies d'escala, la recerca d'estàndards i l'esforç de col·laboració i cooperació. El treball coordinat, la capacitat de connexió i el desenvolupament d'aliances estratègiques esdevenen eines per millorar la tasca de les universitats en particular, i del sistema en conjunt. Durant els darrers cursos la UIB ha assumit aquests reptes de millora de les taxes d'alumnat i de recursos, juntament amb la coordinació amb altres universitats i la diversificació de les modalitats formatives (incorporant més formació a distància) i la reforma per adaptar-se a l'Espai Europeu d'Educació Superior (EEES).

Si es presta atenció al nombre d'alumnes, a les Illes Balears van cursar estudis universitaris a la UIB i a les escoles i centres adscrits un total de 13.895 alumnes el curs 2007-2008, davant els 13.352 del curs anterior, la qual cosa significa un augment del 4,07% del nombre d'alumnes; per tant, es torna al nivell d'alumnes dels cursos 2003-2004 i 2004-2005 i es corregeix la senda de disminució iniciada els cursos 2005-2006 i 2006-2007. (Vegeu el quadre III-58.) L'alumnat que va seguir estudis a la UNED, amb 3.730 matriculats en aquest darrer curs, (Vegeu el quadre III-62.) i a la UOC, amb un total de 655

persones, completen l'alumnat universitari resident a les Illes. (Vegeu el quadre III-65.) Finalment, es poden tenir en compte els 946 alumnes que estudien a altres universitats de l'Estat. En total, 18.683 alumnes segueixen estudis universitaris de primer i segon cycle. A continuació comentarem amb més detall aquestes dades.

Per a l'anàlisi, ens centrarem preferentment en les dades de la UIB. La justificació d'aquesta decisió és evident: és l'única universitat pública presencial i concentra quasi el 71,47% de tot l'alumnat de les Illes que segueix estudis universitaris de primer i segon cycle.

La Universitat de les Illes Balears imparteix en l'actualitat un total de 49 títols oficials en vigència, 10 dels quals corresponen a llicenciatures o enginyeries superiors (cycle llarg), 20 a diplomatures, arquitectura tècnica o enginyeries tècniques (cycle curt) i 10 a titulacions pròpies de la UIB. Si l'oferta de la UNED i de la UOC és no presencial, la de la UIB no es pot dir que sigui només presencial, ja que inclou un model semipresencial ja molt desenvolupat —el programa Campus Extens—, i una titulació completa a distància d'educació social.

Pel que fa a la demanda de nou ingrés dels diversos estudis, es pot comprovar que els cinc tipus d'estudis amb més alumnat són el de mestre, que en les ofertes de la UIB i de l'Escola Alberta Giménez hi ha hagut 679 alumnes; seguits dels estudis d'empresarials, els quals en les dues modalitats han tingut 486 alumnes,

i els estudis de turisme, amb tres opcions (Escola Felipe Moreno, Extensió Universitària d'Eivissa i UIB), els quals han obtingut 277 nous alumnes. A continuació, hi ha els estudis de salut, les opcions d'infermeria i de fisioteràpia, que arriben a 265 alumnes, i els de dret tenen 181 alumnes. (Vegeu el quadre III-59.)

QUADRE III-59. EVOLUCIÓ PER ESTUDIS DE L'ALUMNAT DE NOU INGRÉS A LA UIB (2005-2008)

Estudi	2005-06	2006-07	% (2005 base 100)	2007-2008	% (2006 base 100)
Administració i Direcció d'Empreses	170	221	130,00	230	104,07
Arquitectura Tècnica	89	85	95,51	78	91,76
Biologia	101	103	101,98	88	85,44
Bioquímica	16	15	93,75	12	80,00
Ciències Empresarials	238	249	104,62	256	102,81
Comunicació Audiovisual (Alberta Giménez)	50	41	82,00	34	82,93
Diploma universitari en Geografia Física	1	2	200,00	1	50,00
Diploma universitari en Geografia Humana	2				
Diploma universitari en Geografia Regional	14	19	135,71	25	131,58
Diploma universitari en Geologia	3	1	33,33		0,00
Diploma universitari en Història de l'Art	20	9	45,00	11	122,22
Diploma universitari en Història de les Illes Balears		3		2	66,67
Diploma universitari en Literatura Catalana	6	1	16,67		0,00
Direcció Hotelera Internacional	53	55	103,77	57	103,64
Dret	171	160	93,57	181	113,13
Economia	77	76	98,70	79	103,95
Educació Social	90	89	98,89	115	129,21
Enginyeria Informàtica	44	44	100,00	39	88,64
Enginyeria Tècnica Agrícola. Especialitat d'Hortofructicultura i Jardineria	42	40	95,24	32	80,00
Enginyeria Tècnica de Telecomunicació. Especialitat en Telemàtica	24	31	129,17	20	64,52
Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió	80	92	115,00	73	79,35
Enginyeria Tècnica en Informàtica de Sistemes	53	54	101,89	59	109,26
Enginyeria Tècnica Industrial. Especialitat en Electrònica Industrial	66	57	86,36	68	119,30

Continua

QUADRE III-59. EVOLUCIÓ PER ESTUDIS DE L'ALUMNAT DE NOU INGRÉS A LA UIB (2005-2008)

Estudi	2005-06	2006-07	% (2005 base 100)	2007-2008	% (2006 base 100)
Filologia Anglesa	43	50	116,28	62	124,00
Filologia Catalana	18	21	116,67	19	90,48
Filologia Hispànica	21	23	109,52	27	117,39
Filosofia	28	31	110,71	29	93,55
Física	21	27	128,57	21	77,78
Fisioteràpia	83	77	92,77	79	102,60
Geografia	25	34	136,00	31	91,18
Graduat en Estudis Immobiliaris	1				
Graduat en Seguretat i Ciències Policials	119	107	89,92	74	69,16
Història	55	49	89,09	54	110,20
Història de l'Art	60	38	63,33	59	155,26
Infermeria	161	141	87,58	186	131,91
Itinerari d'especialització en Psicologia Clínica i de la Salut				47	
Matemàtiques	21	27	128,57	18	66,67
Mestre. Educació Especial	105	96	91,43	42	43,75
Mestre. Educació Especial (Alberta Giménez)	42	33	78,57	37	112,12
Mestre. Educació Física	73	68	93,15	68	100,00
Mestre. Educació Física (Alberta Giménez)	74	44	59,46	46	104,55
Mestre. Educació Infantil	75	69	92,00	110	159,42
Mestre. Educació Infantil (Alberta Giménez)	127	154	121,26	123	79,87
Mestre. Educació Musical	52	55	105,77	53	96,36
Mestre. Educació Musical (Alberta Giménez)	13	8	61,54	14	175,00
Mestre. Educació Primària	51	36	70,59	37	102,78
Mestre. Educació Primària (Alberta Giménez)	18	26	144,44	48	184,62
Mestre. Llengua Estrangera	59	53	89,83	53	100,00
Mestre. Llengua Estrangera (Alberta Giménez)	18	39	216,67	30	76,92
Pedagogia	103	93	90,29	123	132,26
Periodisme	48	44	91,67	34	77,27
Psicologia	97	101	104,12	116	114,85
Psicopedagogia	30	36	120,00	32	88,89
Química	26	26	100,00	40	153,85
Relacions Internacionals	166	221	133,13	213	96,38

Continua

QUADRE III-59. EVOLUCIÓ PER ESTUDIS DE L'ALUMNAT DE NOU INGRÉS A LA UIB (2005-2008)

Estudi	2005-06	2006-07	% (2005 base 100)	2007-2008	% (2006 base 100)
Relacions Laborals	86	74	86,05	85	114,86
Treball Social	89	90	101,12	105	116,67
Turisme	202	177	87,62	170	96,05
Turisme del Consell Insular d'Eivissa i Formentera	51	46	90,20	70	152,17
Turisme (Escola Adscrita Felipe Moreno)	105	37	35,24	37	100,00
TOTAL	3776	3698	97,93	3852	104,16

Font: Base de dades de la UIB (DataWareHouse).

Data: Dades el 21-05-2008

Elaboració: Servei d'Estadística i Qualitat Universitària de la UIB.

4.2.1. EVOLUCIÓ DE LA MATRÍCULA EN ELS DARRERS ANYS

Al llarg dels cursos que van del 2002 a 2005, la matrícula no havia deixat d'augmentar. Aquesta tendència es va invertir el curs 2005-2006, i va disminuir també el curs 2006-2007 de manera moderada. (Vegeu el quadre III-60.) Aquesta tendència ha canviat el curs 2007-2008, i s'ha

tornat als nivells de nova matrícula del curs 2003-2005. Les tendències, en el conjunt de l'Estat, han estat molt similars a les de la UIB, amb un descens moderat però sostingut respecte als cursos de final dels anys noranta³⁰. En els darrers anys el nombre d'alumnes matriculats només augmenta en unes poques universitats. Cal dir que l'augment s'observa en especial a la Universitat Oberta de

QUADRE III-60. EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT DE NOU INGRÉS A LA UIB* (2002-2008)

2002-03			2003-04			2004-05		
Dona	Home	Total	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
2.075	1.522	3.597	2.285	1.641	3.926	2.325	1.512	3.837
57,69	42,31	100,00	58,20	41,80	100,00	60,59	39,41	100,00
Taxa de masculinitat			Taxa de masculinitat			Taxa de masculinitat		
73,34939759			71,81619256			65,03225806		

Continua

30. També es pot confirmar que durant el curs 2007-2008 continua la davallada del nombre d'alumnes del sistema universitari català (presencial, sense incloure-hi la UOC) registrada els cursos anteriors. La taxa de creixement anual acumulativa del sistema universitari català ha estat negativa, una vegada més, amb l'1,8%.

QUADRE III-60. EVOLUCIÓ DE L'ALUMNAT DE NOU INGRÉS A LA UIB* (2002-2008)

2005-06			2006-07			2007-08		
Dona	Home	Total	Dona	Home	Total	Dona	Home	Total
2.289	1.487	3.776	2.235	1.463	3.698	2.336	1.516	3852
60,62	39,38	100,00	60,44	39,56	100,00	60,64	39,36	100,00
Taxa de masculinitat			Taxa de masculinitat			Taxa de masculinitat		
64,96286588			65,45861298			64,89726		

*Dades provisionals per al 2007-2008 i definitives per al 2006-2007.

Font: Base de dades de la UIB (DataWareHouse).

Data: Dades el 18-05-2008

Elaboració: Servei d'Estadística i Qualitat Universitària de la UIB.

Catalunya i a la Universitat Nacional d'Educació a Distància, atès que el seu funcionament i configuració com a universitats no presencials n'han motivat un creixement apreciable entre l'alumnat de les Balears al llarg dels darrers cursos. Probablement, la flexibilitat horària que permeten aquestes ofertes i la possibilitat de creixement no limitada per les instal·lacions han facilitat que se'n mantingués el creixement.

La distribució per sexe per al conjunt de la UIB, sobre la matrícula del curs 2007-2008, és del 60,42% per a dones i del 39,58% per a homes. El percentatge de dones a la UIB continua superant en més de sis punts la mitjana per al conjunt de les universitats espanyoles en aquest mateix curs (54%), segons les dades del Consell de Coordinació Universitària (2007). Aquesta diferència per sexe superior a la de l'Estat pot estar relacionada amb l'estructura de l'oferta de la UIB, en la qual dominen estudis més feminitzats. L'apreciable diferència per sexe no és conjuntural i és molt estable en els

darrers set anys: de fet no ha canviat gaire des del curs 2000-2001, ja que llavors hi havia el 58,40% de dones, és a dir, ha augmentat la feminització un poc més d'un punt percentual. Si es calcula la taxa de masculinitat (TM) es pot comprovar que per cada 100 alumnes dones, només hi ha 65,50 homes (el curs 2006-2007, 66,41). (Vegeu el quadre III-61.)

Per branques d'ensenyament, aquesta distribució mostra, malgrat això, resultats molt dispars: en les enginyeries i arquitectura tècniques són majoritaris els homes (en algunes carreres la TM és superior a 500 homes per cada 100 dones), resultat que es produeix en el sistema universitari espanyol en un percentatge molt elevat. En l'extrem oposat se situen un seguit de branques: educació social (TM: 14,66), pedagogia (TM: 19,15), treball social (TM: 19,55), infermeria (TM: 19,57), psicologia (TM: 27,75), el conjunt de totes les carreres educatives (llevat de l'especialitat d'educació física) i el conjunt de les filologies (30,65%).

QUADRE III-61. NOMBRE D'ESTUDIANTS PER SEXE I ESTUDIS (2005-2008)

Any acadèmic	2005-06		2006-07		2007-08		Taxa masculinitat
	Dona	Home	Dona	Home	Dona	Home	
Administració i Direcció d'Empreses	364	321	405	345	411	341	82,97
Arquitectura Tècnica	99	208	115	234	123	253	205,69
Biologia	285	176	276	171	275	174	63,27
Bioquímica	25	11	18	14	20	8	40,00
Ciències Empresarials	713	677	701	617	700	596	85,14
Comunicació Audiovisual (Alberta Giménez)	25	25	44	40	53	51	96,23
Diploma universitari en Geografia Física	1	0,00	2			2	
Diploma universitari en Geografia Humana		2					
Diploma universitari en Geografia Regional	5	9	7	13	5	21	420,00
Diploma universitari en Geologia	2	1	2			1	
Diploma universitari en Història de l'Art	12	8	9	2	11	2	18,18
Diploma universitari en Història de les Illes Balears			1	2		3	
Diploma universitari en Literatura Catalana	5	1	2				
Direcció Hotelera Internacional	136	143	146	126	144	116	80,56
Dret	455	336	448	328	460	324	70,43
Economia	196	191	187	188	174	186	106,90
Educació Social	229	36	249	37	266	39	14,66
Enginyeria Informàtica	22	112	21	132	15	120	800,00
Enginyeria Tècnica Agrícola. Especialitat d'Hortofruticultura i Jardineria	30	91	37	95	41	95	231,71
Enginyeria Tècnica de Telecomunicació. Especialitat en Telemàtica	30	164	26	134	21	107	509,52
Enginyeria Tècnica en Informàtica de Gestió	66	334	63	324	44	274	622,73
Enginyeria Tècnica en Informàtica de Sistemes	23	246	22	218	13	211	1623,08

Continua

QUADRE III-61. NOMBRE D'ESTUDIANTS PER SEXE I ESTUDIS (2005-2008)

Any acadèmic	2005-06		2006-07		2007-08		Taxa masculinitat
	Dona	Home	Dona	Home	Dona	Home	
Enginyeria Tècnica Industrial. Especialitat en Electrònica Industrial	26	174	26	176	26	193	742,31
Filologia Anglesa	148	33	146	34	158	44	27,85
Filologia Catalana	74	20	72	23	71	18	25,35
Filologia Hispànica	83	34	78	30	81	33	40,74
Filosofia	64	88	72	76	76	87	114,47
Física	29	86	36	86	30	75	250,00
Fisioteràpia	200	84	193	79	171	90	52,63
Geografia	47	76	45	86	41	89	217,07
Graduat en Estudis Immobiliaris	6	9	6	7	3	3	100,00
Graduat en Seguretat i Ciències Polícials	15	104	19	156	23	172	747,83
Història	98	135	97	127	77	124	161,04
Història de l'Art	221	59	189	45	180	54	30,00
Infermeria	463	74	448	83	470	92	19,57
Itinerari d'especialització en Psicologia Clínica i de la Salut							
Matemàtiques	28	45	38	9	31	38	122,58
Mestre. Educació Especial	218	30	241	32	207	26	12,56
Mestre. Educació Especial (Alberta Giménez)	109	17	96	13	98	12	12,24
Mestre. Educació Física	138	149	147	147	131	137	104,58
Mestre. Educació Física (Alberta Giménez)	62	120	56	105	54	114	211,11
Mestre. Educació Física (Alberta Giménez)	62	120	56	105	54	114	211,11
Mestre. Educació Infantil	264	7	244	6	284	6	2,11

Continua

QUADRE III-61. NOMBRE D'ESTUDIANTS PER SEXE I ESTUDIS (2005-2008)

Any acadèmic	2005-06		2005-06		2006-07		2006-07		2007-08		2007-08	
	Dona	Home	Taxa masculinitat	Taxa masculinitat	Dona	Home	Taxa masculinitat	Taxa masculinitat	Dona	Home	Taxa masculinitat	Taxa masculinitat
Mestre. Educació Infantil (Alberta Giménez)	325	17	5,23		397	24	6,05		423	24	5,67	
Mestre. Educació Musical	104	48	46,15		102	40	39,22		97	54	55,67	
Mestre. Educació Musical (Alberta Giménez)	22	8	36,36		18	8	44,44		25	11	44,00	
Mestre. Educació Primària	158	28	17,72		145	23	15,86		140	24	17,14	
Mestre. Educació Primària (Alberta Giménez)	63	16	25,40		66	20	30,30		88	20	22,73	
Mestre. Llengua Estrangera	173	32	18,50		170	35	20,59		194	30	15,46	
Mestre. Llengua Estrangera (Alberta Giménez)	30	5	16,67		47	8	17,02		49	7	14,29	
Pedagogia	328	59	17,99		332	55	16,57		355	68	19,15	
Periodisme	31	17	54,84		58	29	50,00		68	36	52,94	
Psicologia	380	94	24,74		396	98	24,75		400	111	27,75	
Psicopedagogia	98	13	13,27		78	13	16,67		82	11	13,41	
Química	99	86	86,87		89	79	88,76		95	81	85,26	
Relacions Internacionals	116	52	44,83		149	75	50,34		146	68	46,58	
Relacions Laborals	312	195	62,50		288	146	50,69		262	133	50,76	
Títol Superior de Turisme	9	12	133,33		5	6	120,00		2	1	50,00	
Treball Social	308	50	16,23		300	62	20,67		312	61	19,55	
Turisme	498	350	70,28		481	329	68,40		455	318	69,89	
Turisme del Consell Insular d'Eivissa i Formentera	95	50	52,63		91	52	57,14		102	57	55,88	
Turisme (Escola Adscrita Felipe Moreno)	149	85	57,05		95	49	51,58		75	44	58,67	
TOTAL	8314	5653	67,99		8329	5531	66,41		8396	5499	65,50	
Percentatge per sexe	59,53	40,47			60,09	39,91			60,42	39,58		

Font: Base de dades de la UIB (DataWareHouse).

Data: Dades el 21-05-2008.

Elaboració: Servei d'Estadística i Qualitat Universitària de la UIB.

Elaboració posterior: Equip UIB-CES.

4.2.2. ALUMNAT QUE ESTUDIA FORA DE LES BALEARS

De tots els alumnes que fan les proves d'accés a la UIB, hi ha un percentatge molt apreciable que es trasllada a una altra universitat de l'Estat. Pel que fa al curs 2007-2008, 946 alumnes es varen decantar per aquest opció, cosa que representa el 24,60% amb relació als que es varen matricular de nou ingrés a la UIB i rebaixa un poc les dades del curs 2006-2007 (27,84%). Mentre que augmenta el nombre d'alumnes de nou ingrés a la UIB, el volum d'alumnat que opta per altres universitats presencials de l'Estat es manté pràcticament igual respecte al curs 2006-2007, ja que aquest curs varen ser 930 els que varen demanar trasllat d'expedient. (Vegeu el quadre A III-0.1)

Les universitats a les quals cursen els estudis es concentren en Barcelona (Universitat de Barcelona, Universitat Autònoma, Universitat Politècnica i Universitat Pompeu Fabra), amb el 49% del total d'alumnes que directament es matriculen a universitats de fora de les Balears, i a Madrid (Universitat Complutense i Universitat Politècnica), amb més del 23%. Les segueixen a molta distància altres localitats com València o Granada. Aquestes destinacions de referència són les mateixes que des del curs 2005-2006. (Vegeu el quadre A III-0.2)

Els factors que influeixen en aquest abandonament són diversos, però n'hi ha un de molt destacat i després un conjunt de factors associats de diverses maneres:

El factor més important és la manca d'alguns estudis a l'oferta que hi ha a les Illes Balears (UIB, UNED, UOC), com ara medicina, belles arts, arquitectura, farmàcia, ciències de l'activitat física, enginyeria industrial, etc. En total, més del 50% de tots els que estudien fora fan carreres que no s'ofereixen a les Illes, especialment les sanitàries.

Els altres factors associats són molt diversos: el prestigi d'altres universitats; la tradició familiar de cursar els estudis a una determinada universitat pública o privada; la presència de familiars a les ciutats on es traslladen els alumnes, cosa que facilita la instal·lació a alumnes no residents a Palma; la garantia de seguir els estudis en castellà (tot i que l'oferta d'universitats catalanes o valencianes capta més del 50% de tots els alumnes que estudien fora), etc.

4.2.3. LA UNED I LA UOC EN L'OFERTA I LA DEMANDA DE L'ALUMNAT DE LES BALEARS

La UNED ha experimentat una certa transformació en els darrers anys, millorant la seva adaptació a les tecnologies de la informació i les seves instal·lacions a les Illes. L'oferta es concreta en 32 titulacions, seguides per un total de 3.730 alumnes. Dominen la titulació de dret (510 matriculats el curs 2007-2008) i psicologia (352). Les dades sobre l'evolució de la matriculació s'han de revisar, ja que en els darrers anys les memòries estatals de la UNED aportaven des de 4.600 matriculats el 2003 a quasi 8.000 l'any 2007. Les dades ajus-

tades, oferides aquest any acadèmic per a la seu de la UNED a les Illes, milloren la fiabilitat de les dimensions de la matrícula. Els avantatges que ofereix,

pel que fa a la seva flexibilitat, són importants, però encara no se'n poden conèixer les taxes d'èxit amb detall. (Vegeu els quadres III-62 a III-64.)

QUADRE III-62. ALUMNAT DE LA UNED A LES ILLES PER SEXE, 2007-2008

	Home	Dona	Total	Taxa de masculinitat
Acces majors de 25 anys	293	295	588	99,32
Dret	63	71	134	88,73
Geografia e Història	1	1	2	100,00
Filologia Espanyola	0	1	1	0,00
Ciències Físicas	11	6	17	183,33
Ciències Matemàtiques	10	9	19	111,11
Ciències Químiques	11	4	15	275,00
Ciències Polítiques	57	36	93	158,33
Sociologia	31	23	54	134,78
Psicologia	3	7	10	42,86
Filosofia	0	2	2	0,00
Administració i Direcció d'Empreses	49	45	94	108,89
Economia	25	18	43	138,89
Història	115	91	206	126,37
Filologia Hispànica	23	38	61	60,53
Filologia Anglesa	23	89	112	25,84
Psicologia	99	253	352	39,13
Pedagogia	8	41	49	19,51
Psicopedagogia	14	71	85	19,72
Educació Social	59	257	316	22,96
Dret	212	164	376	129,27
Enginyeria Industrial	35	4	39	875,00
Enginyeria Tèc. en Informàtica de Sistemes	62	2	64	3.100,00
Enginyeria Tèc. en Informàtica de Gestió	37	7	44	528,57
Enginyeria Informàtica	10	1	11	1.000,00
Turisme	61	121	182	50,41
Filosofia	36	22	58	163,64
Antropologia Social i Cultural	53	111	164	47,75

Continua

QUADRE III-62. ALUMNAT DE LA UNED A LES ILLES PER SEXE, 2007-2008

	Home	Dona	Total	Taxa de masculinitat
Ciencias Ambientals	41	42	83	97,62
Treball Social	66	134	200	49,25
Enginyeria Tèc. Industrial (Electrònica Industrial)	29	2	31	1.450,00
Enginyeria Tèc. Industrial (Mecànica)	42	7	49	600,00
Enginyeria Tèc. Industrial. Especialitat en Electricitat.	24	2	26	1.200,00
Diplomatura en C. Empresarials	76	74	150	102,70
Total	1.679	2.051	3.730	81,86

Font: Dades de la UNED.

Elaboració: Equip UIB-CES

QUADRE III-63. ALUMNAT DE LA UNED PER ILLES, 2007-2008

	Mallorca	Eivissa	Menorca	Total
Acces majors de 25 anys	455	91	42	588
Administració i Direcció d'Empreses	79	7	8	94
Antropologia Social i Cultural	140	13	11	164
Ciencias Ambientals	63	11	9	83
Ciencias Físicas	14	3	0	17
Ciencias Matemàtiques	17	2	0	19
Ciencias Polítiques	79	4	10	93
Ciencias Químiques	11	3	1	15
Dret	283	62	31	376
Dret (Pla en extinció)	103	21	10	134
Diplomatura en C. Empresarials	132	12	6	150
Economia	34	2	7	43
Educació Social	222	50	44	316
Filologia Espanyola (Plà en Extinció)	1	0	0	1
Filologia Hispànica	47	9	5	61
Filologia Anglesa	82	21	9	112
Filosofia	44	7	7	58
Geografia e Història (Plà en Extinció)	2	0	2	4
Història	166	19	21	206
Enginyeria Industrial	31	4	4	39

Continua

QUADRE III-63. ALUMNAT DE LA UNED PER ILLES, 2007-2008

	Mallorca	Eivissa	Menorca	Total
Enginyeria Informàtica	9	1	1	11
Enginyeria Tèc. en Informàtica de Gestió	37	5	2	44
Enginyeria Tèc. en Informàtica de Sistemes	53	8	3	64
Enginyeria Tèc. Industrial (Electrònica Industrial)	27	3	1	31
Enginyeria Tèc. Industrial (Mecànica)	43	5	1	49
Enginyeria Tèc. Industrial. Especialitat en Electricitat	22	2	2	26
Pedagogia	41	5	3	49
Psicologia	291	31	30	352
Psicologia (Plà en Extinció)	7	1	2	10
Psicopedagogia	64	16	5	85
Sociologia	38	12	4	54
Treball Social	162	24	14	200
Turisme	153	14	15	182
Total	2.952	468	310	3.730

Font: Dades de la UNED.

Elaboració: Equip UIB-CES

QUADRE III-64. ALUMNAT DE LA UNED PER ILLES, EDAT I SEXE, 2007-2008

		Fins a 25 anys	26 - 35 anys	36 - 45 anys	46 - 55 anys	56 - 65 anys	Major de 65 anys	Total
Mallorca	Home	79	672	449	127	29	12	1.368
	Dona	161	798	441	161	20	3	1.584
	Total	240	1.470	890	288	49	15	2.952
Eivissa	Home	19	88	55	17	5	0	184
	Dona	28	136	86	30	4	0	284
	Total	47	224	141	47	9	0	468
Menorca	Home	6	55	40	24	2	0	127
	Dona	13	86	60	20	4	0	183
	Total	19	141	100	44	6	0	310
Total	Home	104	815	544	168	36	12	1.679
	Dona	202	1.020	587	211	28	3	2.051
	Total	306	1.835	1.131	379	64	15	3.730

Font: Dades de la UNED.

Elaboració: Equip UIB-CES

Pel que fa als estudis de postgrau, la importància de la UNED es redueix, amb 44 alumnes (7 en màsters i 37 en diversos estudis de doctorat).

La Universitat Oberta de Catalunya és una universitat jove (fa un poc més de deu anys que es va crear), de titularitat privada i amb una estructurada i creixent organització didàctica a distància, segons presenta la mateixa universitat. L'oferta acadèmica es basa en quatre tipus d'estudis: (Vegeu el quadre III-65.)

- Estudis de cicle curt: diplomatures (turisme i ciències empresarials) i enginyeries tècniques (enginyeria tècnica informàtica de gestió, de sistemes i telemàtica).
- Estudis de cicle llarg: llicenciatures (dret, humanitats, psicologia i filologia catalana).
- Estudis de segon cicle amb una durada mínima de dos cursos acadèmics (enginyeria informàtica, psicopedagogia, administració i direcció d'empre-

QUADRE III-65. ALUMNAT DE LA UOC DE LES ILLES PER SEXE, 2007-2008

Oferta	Matriculats	Home	Dona	Taxa de masculinitat
Ciències empresarials	237	129	108	119,44
Enginyeria Tècnica Informàtica de Gestió	93	75	18	416,67
Enginyeria Tècnica Informàtica de Sistemes	90	81	9	900,00
Turisme	51	18	33	54,55
Enginyeria Tècnica Esp Telemàtica	19	17	2	850,00
1r i 2n Cicle				
Dret ¹⁴¹	82	59	138,98	
Humanitats	90	45	45	100,00
Filologia catalana	36	14	22	63,64
Psicologia	130	27	103	26,21
Només de 2n Cicle				
Psicopedagogia	108	18	90	20,00
Administració i Direcció d'Empreses	42	27	15	180,00
Documentació	26	3	23	13,04
Enginyeria Informàtica	58	47	11	427,27
Ciències Polítiques i de l'Administració	23	7	16	43,75
Ciències del Treball	75	32	43	74,42
Investigació i Tècniques de Mercat	17	10	7	142,86

Continua

QUADRE III-65. ALUMNAT DE LA UOC DE LES ILLES PER SEXE, 2007-2008

Oferta	Matriculats	Home	Dona	Taxa de masculinitat
Investigació i Tècniques de Mercat	17	10	7	142,86
Comunicació Audiovisual	36	14	22	63,64
Estudis d'Àsia Oriental	18	11	7	157,14
Publicitat i Relacions Públiques	27	5	22	22,73
TOTAL homologades de 1r i 2n cicle	1.317	662	655	101,07
3r Cicle				
Doctorat en Societat de la Informació i el Coneixement	1	1	0	
Màster en Societat de la Informació i el Coneixement	7	3	4	75,00
Màster en Educació i TIC (e-learning)	5	0	5	0,00
Màster en Programari Lliure	11	8	3	266,67
Títol propi de Graduat Multimèdia	13	6	7	85,71

Font: Dades de la UOC.

Elaboració: Equip UIB-CES.

ses, ciències del treball, comunicació audiovisual, documentació, ciències polítiques i de sociologia, estudis sobre Àsia Oriental, investigació i tècniques de mercat, publicitat i relacions públiques).

Hi ha 1.317 alumnes que segueixen aquests tipus d'estudi, cosa que representa una reducció del 8,86% en el nombre de matriculats respecte del curs 2006-2007 (1.445) i posa fi a l'augment sostingut dels darrers anys acadèmics.

Pel que fa als estudis de postgrau, la seva importància relativa és mínima, amb 13 alumnes (34 alumnes el curs anterior) que fan doctorats o màsters.

4.2.4. ESTUDIS DE TERCER GRAU A LA UIB

En aquest darrer apartat, el dels estudis de postgrau, la UIB és l'oferta més estructurada, comparativament de més qualitat i amb resultats incomparablement millors. La matrícula dels cursos de doctorat durant el curs 2007-2008 ha estat de 644 alumnes, amb un augment del 17,95% respecte del curs anterior. Aquest nombre d'alumnes s'ha mantingut de forma significativa, sempre amb més de 450 alumnes en els darrers anys. (Vegeu el quadre III-66.)

La desigualtat per programes de doctorat és apreciable, amb doctorats amb més de

QUADRE III-66. NOMBRE D'ESTUDIANTS MATRICULATS ALS PROGRAMES DE DOCTORAT A LA UIB (2005-2008)

		2005- 2006	2006- 2007	% (2005 base 100)	2007- 2008	% (2006 base 100)
1	OAB Programa de doctorat de Microbiologia Ambiental i Biotecnologia (Palma)		10			
2	OBF Programa de doctorat de Biologia Fonamental (Palma)	3	7	233,33	2	28,57
3	OBI Programa de doctorat de Biologia (Palma)	43	49	113,95	46	93,88
4	OCE Programa de doctorat de Ciències de l'Educació (Palma)	41	42	102,44	15	35,71
5	OCM Programa de doctorat de Ciències Marines (Palma)	18	13	72,22	14	107,69
6	OCT Programa doctorat en Crisi de la Modernitat (Palma)	16	29	181,25	13	44,83
7	ODP Programa de doctorat de Dret Privat (Palma)	24	29	120,83	22	75,86
8	ODT Programa de doctorat de Dret Privat i de Dret Públic i de Dret del Turisme (Palma)				2	
9	ODU Programa de doctorat de Dret Públic (Palma)	15	22	146,67	19	86,36
10	OEA Programa de doctorat d'Educació Ambiental (Palma)	4	1	25,00	9	900,00
11	OEE Programa de doctorat d'Economia i Empresa (Palma)	17	17	100,00	7	41,18
12	OEI Programa de Doctorat Interuniversitari de: Educació inclusiva i atenció soc (Palma)				2	
13	OEL Programa de doctorat interuniversitari d'Enginyeria Electrònica (Palma)				6	
14	OEM Programa de doctorat d'Economia de l'Empresa (Palma)				18	
15	OFC Programa de doctorat de Filologia Catalana i Lingüística General (Palma)	10	16	160,00	11	68,75
16	OFE Programa de doctorat de Filologia Espanyola, Moderna i Latina (Palma)	7	6	85,71		0,00
17	OFI Programa de doctorat de Física (Palma)	29	10	34,48	8	80,00
18	OFL Programa de doctorat de Filosofia (Palma)	14	15	107,14	6	40,00
19	OGB Programa de Globalització Econòmica i Benestar Social (Palma)				4	
20	OGE Programa de doctorat de Geografia (Palma)	20	32	160,00	33	103,13
21	OHA Programa de doctorat d'Història-Història de l'Art (Palma)				40	
22	OHL Programa de doctorat Història de la Literatura i Literatura Comparada (Palma)				10	

Continua

QUADRE III-66. NOMBRE D'ESTUDIANTS MATRICULATS ALS PROGRAMES DE DOCTORAT A LA UIB (2005-2008)

		2005- 2006	2006- 2007	2007- 2008	% (2005 base 100)	% (2006 base 100)	% (2007- 2008 base 100)
23	OIH Perspectives Metodològiques de la Investigació Històrica i Historicoartística (Palma)	14	19	13	135,71		68,42
24	OII Programa de doctorat en Investigació i Innovació en Educació (Palma)			104			
25	OIN Programa de doctorat d'informàtica (Palma)	12	20	19	166,67		95,00
26	OIS Prog. doctorat interuniversitari d'Infermeria i Salut Internacional (Palma)	2	3	4	150,00		133,33
27	OLL Programa de doctorat en Llengües i Lingüística Aplicada (Palma)			17			
28	OMA Programa de doctorat de Matemàtiques (Palma)	5	3	2	60,00		66,67
29	OMB Programa de doctorat de Ciències Mèdiques Bàsiques (Palma)	36	71	79	197,22		111,27
30	OMO Programa de doctorat de Nutrició Molecular (Palma)	2	2	2	100,00		100,00
31	ONH Programa de doctorat interuniversitari de Nutrició Humana (Palma)	17	20	12	117,65		60,00
32	ONM Programa de doctorat de Nutrició i Metabolisme (Palma)	17	10	10	58,82		100,00
33	OOH Programa de doctorat interuniversitari en Primats i l'Origen de l'Home (Palma)			3			
34	OPM Programa de doctorat interuniversitari de Biologia de Plantes Mediterrànies (Palma)			13			
35	OPS Programa de doctorat de Psicologia (Palma)	40	49	40	122,50		81,63
36	OQA Tecnologia i Qualitat dels aliments (Palma)		2				0,00
37	OQF Programa de doctorat en Química Orgànica en la Indústria Quimicofarmacèutica (Palma)	2	1	1	50,00		100,00
38	OQU Programa de doctorat de Química (Palma)	18	4		22,22		0,00
39	OSJ Programa de doctorat Sistema de Justícia Penal (Palma)	1	2	2	200,00		100,00
40	Ost Programa de doctorat Societat, Territori i Medi Ambient (Palma)	0	4	5			125,00
41	OTA Programa de doctorat interuniversitari en Tecnologia Educativa (Palma)	30	48	19	160,00		39,58
42	OTM Programa de doctorat internacional d'Economia del Turisme i Medi Ambient (Palma)			2			
		457	546	644	119,47		117,95

Font: Base de dades de la UIB (Àgora).

Data: Dades a 21-05-2008

Elaboració: Servei d'Estadística i Qualitat Universitària de la UIB

40 alumnes (biologia, educació —investigació i innovació—, tecnologia educativa, ciències mèdiques bàsiques i psicologia) i altres amb un nombre reduït d'alumnes. (Vegeu el quadre 30.) En qualsevol cas, no és tan important el volum d'alumnat com la qualitat d'aquests estudis, mesurada per les mencions de qualitat atorgades per l'ANECA i pel nombre de tesis aprovades: només durant el darrer curs s'hi han presentat 48 tesis. Els dos darrers cursos ja s'havien presentat més de 40 tesis cada any acadèmic.

4.2.5. PROFESSORAT DE LA UIB

Amb relació al personal docent i investigador (PDI) de la UIB, es presenten els trets següents. (Vegeu el quadre III-67.)

El nombre de professors de la UIB, en els diversos cursos, presenta un increment progressiu moderat, que millora la dotació de personal en totes les opcions, llevat de les categories per extingir (catedràtics i titulars d'escola universitària, directament implicats en un procés d'accés a la categoria superior de titulars d'universitat). La dotació de professorat s'ha estabilitzat durant els darrers cursos.

Com ja es va destacar en aquest mateix informe del curs passat, cal posar de manifest les diferències, des de la perspectiva de la categoria del PDI, entre els departaments que es varen crear i dotar abans (Química, Física, Biologia, Dret, Matemàtiques o els dos de pedagogia) i els departaments més recents (Psicologia, Economia Aplicada, Economia d'Empresa, Infermeria i Fisioteràpia, etc.).

És molt destacada la proporció de professors associats en alguns departaments (per exemple, més del 71,93% a Infermeria i Fisioteràpia; el 61,25% a Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació). Amb tot, cal tenir en compte que el nombre d'associats en les diverses categories és quasi la meitat del total de PDI (el 45,63%). S'ha de tenir present que el curs 1999-2001 el personal associat representava el 42,5% del total del PDI; és a dir, s'ha produït un increment relatiu d'aquest tipus de personal, contra els criteris manifestats per la gran majoria de responsables universitaris.

Si es consideren de forma conjunta els professors funcionaris permanents (CU, TU, CEU i TEU), representen el 43,75%, mentre que associats, ajudants i contractats arriben al 56,25%. És a dir, hi ha 128,6 professors no permanents per cada 100 de permanents.

És evident que la política de professorat de la UIB depèn dels canvis que s'han de produir en els propers dos cursos acadèmics. A més dels canvis legals, n'hi ha d'haver en el finançament per tal de millorar la capacitat de les dotacions de professors i investigadors permanents.

4.2.6. PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS

Pel que fa a les accions en matèria de personal d'administració i serveis, cal referir-se, fonamentalment, a dos aspectes en concret: la formació i l'estabilització i convocatòria de places.

QUADRE III-67. NOMBRE DE PROFESSORS DE LA UIB PER CATEGORIES I PER DEPARTAMENTS. CURS 2007-2008

Departaments	CU	TU	CEU	TEU	Total permanents	Aj.Coll., Con	ASSO	ALTRES	Total no permanents	TOTAL
Biologia	6	15	2	8	31	8	33	1	42	73
Biologia Fonamental i Ciències de la Salut	2	7	5	8	22	1	14	0	15	37
Pedagogia i Didàctiques Específiques	5	2	1	9	17	6	34	0	40	57
Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació	4	9	3	10	26	5	49	0	54	80
Ciències de la Terra	4	10	3	6	23	1	13	0	14	37
Ciències Històriques i Teoria de les Arts	7	13	0	8	28	3	17	1	21	49
Ciències Matemàtiques i Informàtica	8	14	6	30	58	23	38	3	64	122
Dret Privat	9	14	1	0	24	3	27	0	30	54
Dret Públic	5	12	0	4	21	7	29	1	37	58
Economia Aplicada	3	12	0	19	34	4	37	0	41	75
Economia de l'Empresa	2	10	3	18	33	6	44	0	50	83
Filologia Catalana i Lingüística General	6	9	1	3	19	2	15	1	18	37
Filologia Espanyola, Moderna i Llatina	4	20	4	14	42	1	25	0	26	68
Filosofia i Treball Social	2	10	1	6	19	8	16	0	24	43
Física	10	21	1	8	40	16	24	0	40	80
Infermeria i Fisioteràpia	0	0	2	19	21	11	82	0	93	114
Psicologia	2	16	1	7	26	8	24	0	32	58
Química	9	17	1	0	27	4	12	0	16	43
Total 2007-08	88	211	35	177	511	117	533	7	657	1168
%	7,53%	18,07%	3,00%	15,15%	43,75%	10,02%	45,63%	0,60%	56,25%	100,00%

Continua

QUADRE III-67. NOMBRE DE PROFESSORS DE LA UIB PER CATEGORIES I PER DEPARTAMENTS. CURS 2007-2008

Departaments (valors relatius)	CU	TU	CEU	TEU	Total permanents	Aj.Col·l·u. Con	ASSO	ALTRES	Total no permanents	TOTAL
Biologia	8,22%	20,55%	2,74%	10,96%	42,47%	10,96%	45,21%	1,37%	57,53%	100,00%
Biologia Fonamental i Ciències de la Salut	5,41%	18,92%	13,51%	21,62%	59,46%	2,70%	37,84%	0,00%	40,54%	100,00%
Pedagogia i Didàctiques Específiques	8,77%	3,51%	1,75%	15,79%	29,82%	10,53%	59,65%	0,00%	70,18%	100,00%
Pedagogia Aplicada i Psicologia de l'Educació	5,00%	11,25%	3,75%	12,50%	32,50%	6,25%	61,25%	0,00%	67,50%	100,00%
Ciències de la Terra	10,81%	27,03%	8,11%	16,22%	62,16%	2,70%	35,14%	0,00%	37,84%	100,00%
Ciències Històriques i Teoria de les Arts	14,29%	26,53%	0,00%	16,33%	57,14%	6,12%	34,69%	2,04%	42,86%	100,00%
Ciències Matemàtiques i Informàtica	6,56%	11,48%	4,92%	24,59%	47,54%	18,85%	31,15%	2,46%	52,46%	100,00%
Dret Privat	16,67%	25,93%	1,85%	0,00%	44,44%	5,56%	50,00%	0,00%	55,56%	100,00%
Dret Públic	8,62%	20,69%	0,00%	6,90%	36,21%	12,07%	50,00%	1,72%	63,79%	100,00%
Economia Aplicada	4,00%	16,00%	0,00%	25,33%	45,33%	5,33%	49,33%	0,00%	54,67%	100,00%
Economia de l'Empresa	2,41%	12,05%	3,61%	21,69%	39,76%	7,23%	53,01%	0,00%	60,24%	100,00%
Filologia Catalana i Lingüística General	16,22%	24,32%	2,70%	8,11%	51,35%	5,41%	40,54%	2,70%	48,65%	100,00%
Filologia Espanyola, Moderna i Llatina	5,88%	29,41%	5,88%	20,59%	61,76%	1,47%	36,76%	0,00%	38,24%	100,00%
Filosofia i Treball Social	4,65%	23,26%	2,33%	13,95%	44,19%	18,60%	37,21%	0,00%	55,81%	100,00%
Física	12,50%	26,25%	1,25%	10,00%	50,00%	20,00%	30,00%	0,00%	50,00%	100,00%
Infermeria i Fisioteràpia	0,00%	0,00%	1,75%	16,67%	18,42%	9,65%	71,93%	0,00%	81,58%	100,00%
Psicologia	3,45%	27,59%	1,72%	12,07%	44,83%	13,79%	41,38%	0,00%	55,17%	100,00%
Química	20,93%	39,53%	2,33%	0,00%	62,79%	9,30%	27,91%	0,00%	37,21%	100,00%

Font: Servei de Recursos Humans de la UIB.

Data: Dades el 31-11-2007.

Elaboració: Servei d'Estadística i Qualitat Universitària de la UIB.

Elaboració posterior: Equip UIB-CES.

Amb relació a la formació, ha millorat la formació específica per a personal d'administració i serveis, ja que ha augmentat l'oferta i la participació en accions formatives en més del 7% respecte al curs 2006-2007 i s'ha presentat la reforma del Pla de Formació a la Comissió de Formació de la UIB del mes de juny de 2008. Actualment, un grup de treball fa feina per implantar-lo.

D'una altra banda, respecte de l'estabilització i convocatòria de places, convé subratllar que durant el segon semestre de 2007 i el primer semestre de 2008 s'han ofert diverses places, cosa que ha permès l'estabilització de 50 persones fins ara amb contractes en règim de temporalitat. Es treballa també en la possibilitat de disminuir la temporalitat i en fórmules d'estabilització de personal temporal. També s'aprofita el marc legal vigent per canviar, sempre que sigui possible, contractes temporals per indefinits.

4.2.7. PRESSUPOST

Dos dels grans principis que han de regir el finançament universitari són la suficiència i

l'equitat, juntament amb una gestió eficaç i eficient dels recursos que s'hi destinen. Per suficiència s'entén un finançament adequat a les funcions encomanades a la Universitat: formació, recerca i desenvolupament social i econòmic. Un finançament que permeti una activitat acadèmica de qualitat, competitiva en el terreny europeu i internacional, que generi projectes i iniciatives singulars i complementàries al si de la Universitat de les Illes Balears. En aquest terreny, és especialment rellevant analitzar i determinar els costos futurs de les diferents activitats universitàries tenint en compte els que es deriven de la construcció de l'Espai Europeu d'Educació Superior o l'impacte de la legislació que afecta l'àmbit universitari.

L'equitat implica igualtat d'oportunitats i polítiques actives que afavoreixin l'accés a l'educació superior de qualsevol ciutadà que ho desitgi. En aquest sentit, es fa imprescindible posar en marxa una política sòlida de beques, ajuts i préstecs als estudiants, juntament amb la transferència efectiva de la competència i els recursos corresponents al Govern de les Illes

QUADRE III-68. EVOLUCIÓ DEL PRESSUPOST DE LA UIB (2003-2008)

	euros	2003 base 100	Millora anual
1. Pressupost 2003	66.373.113,28	100,00	100,00
2. Pressupost 2004	67.153.264,53	101,18	101,18
3. Pressupost 2005	71.138.995,34	107,18	105,94
4. Pressupost 2006	74.869.723,35	112,80	105,24
5. Pressupost 2007	79.550.465,55	119,85	106,25
6. Pressupost 2008	85.831.383,55	129,32	107,90

Font: Pressupost de 2008 de la UIB.

Elaboració: Servei d'Estadística i Qualitat Universitària de la UIB.

Elaboració posterior: Equip UIB-CES.

QUADRE III-69. DISTRIBUCIÓ DEL PRESSUPOST DE LA UIB PER CAPÍTOLS, 2008

Ingressos 2008		Euros	Percentatge
Cap. 3	Preus públics i altres ingressos	9.800.290,74	11,42%
Cap. 4	Tranferències corrents	57.123.892,66	66,55%
Cap. 5	Ingressos patrimonials	620.506,15	0,72%
Cap. 7	Tranferències de capital	6.466.649,00	7,53%
Cap. 8	Actius financers	11.820.000,00	13,77%
Total pressuposts d'ingressos 2008		85.831.338,55	100,00%

Despeses 2008		Euros	Percentatge
Cap. 1	Despeses de personal	55.689.020,88	64,88%
Cap. 2	Despeses de béns corrents i serveis	13.791.465,78	16,07%
Cap. 3	Despeses financeres	159.100,00	0,19%
Cap. 4	Tranferències corrents	720.836,56	0,84%
Cap. 6	Inversions reals	14.781.796,44	17,22%
Cap. 7	Tranferències de capital	431.587,27	0,50%
Cap. 9	Passius financers	257.576,62	0,30%
Total pressupost de despeses 2008		85.831.383,55	100,00%

Font: Pressupost de 2008 de la UIB.

Elaboració: Servei d'Estadística i Qualitat Universitària de la UIB.

Balears. La nova política de beques, ajuts i préstecs s'ha d'apropar a la mitjana europea en un termini breu (d'aquí pocs anys), ja que actualment Espanya i més en concret les Illes Balears se situen a la cua d'Europa quant a l'oferta de beques i ajuts als estudiants.

Pel que fa al pressupost de la UIB, (Vegeu els quadres III-68 i III-69.) l'any 2008 s'ha aprovat un pressupost de 85.831.383,55 euros, és a dir, ha augmentat el 7,9% respecte al curs anterior. Aquest augment s'ha anat produint de forma sostinguda en els darrers quatre pressuposts per sobre del 5%. En els ingressos, les taxes públiques representen només l'11,42%,

mentre el 66,55% són transferències corrents, majoritàriament provinents del Govern de les Illes Balears. Les despeses es distribueixen en el 64,88% de personal (el 2001 representava només el 49,22%), despeses en béns corrents o serveis (16,07%) i les inversions reals (17,22%). Aquest darrer capítol s'ha reduït considerablement si el comparem amb el que representava, per exemple, els anys 2000 (29,44%) o 2001 (33,99%). En qualsevol cas, les necessitats d'inversió no s'han reduït, ja que encara falten instal·lacions molt notables (biblioteca central, l'adaptació als requeriments espacials derivats del model d'ensenyament-aprenentatge de l'Espai Europeu, etc.).

Cal reconèixer que els darrers vuit anys l'esforç inversor del Govern de les Illes ha estat insuficient, encara que important, a causa principalment de la necessitat de donar resposta a la creixent entrada de nous estudiants a les aules i la consegüent necessitat de dotacions de professorat, com també per la creació i la consolidació de les infraestructures universitàries. Malgrat tot, encara som lluny d'assolir un finançament universitari que representi l'1,5% del PIB l'any 2010, i que avenci cap a la recomanació de la Unió Europea del 2% d'inversió en educació superior i del 3% d'inversió general en R+D.

Pel que fa a la gestió del pressupost, els equips de la UIB han mantingut un bon equilibri pressupostari gràcies a un grau

d'endeutament mínim i a la contenció de la despesa. La consulta dels quadres d'indicadors oferts per la UIB en la presentació anual dels seus pressuposts, els darrers deu anys, permet comprovar aquets trets característics de la gestió econòmica.

Sense entrar a reflexionar sobre el model de finançament de la universitat davant els canvis que implica l'Espai Europeu, es pot constatar que el pressupost de la UIB encara s'ha d'incrementar per assolir els nivells de qualitat (increment del PDI permanent, millora de les instal·lacions, millora del suport a la investigació, etc.) que són l'aspiració del conjunt de les universitats espanyoles i que necessita la societat de les Illes.